

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Jornades: públic-privat i benestar social

Institut de Treball Social i Serveis Socials
(INTRESS)

FEBRER 1991

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

JORNADES: PÚBLIC-PRIVAT I BENESTAR SOCIAL

Organització tècnica: INTRESS

Ponència: Ambit de gestió dels Sectors Públic i Privat

Ponent: Francisco Fernández Marugán

Secretari d'Afers Econòmics, Socials i Sindicals de
la CEF del PSOE

Diputat per Badajoz

Barcelona, 13, 14 i 15 de Febrer de 1991

SUMARI

0. INTRODUCCIÓ

1. L'ESTAT DE BENESTAR: APARICIÓ, CARACTERÍSTIQUES I CONTEXT POLÍTIIC.
2. LA CRISIS DELS ANYS 70 I LES SEVES REPERCUSIONS EN EL FUNCIONAMENT DE L'ESTAT DE BENESTAR.
3. ELS MALS DE L'ESTAT DE BENESTAR.
 - a) El malestar davant del automatisme amb el que actuen alguns polítics de redistribució.
 - b) Els costos de les polítiques socials.
 - c) La paradoxa del benestar: Existeixen jocs de suma zero degut a què s'identifiquen guanys i pèrdues de benestar.
 - d) El fracàs de les polítiques de pobres.
4. LES RESPOSTES IDEOLÒGIQUES A LA CRISI DE L'ESTAT DE BENESTAR.
5. ON ESTÀ EL DEBAT AVUI?
 - a) Continuïtat o reforma en l'Estat de Benestar.
 - b) Estat i mercat en la provisió de béns socials.
6. ADAPTACIONS PER A MANTENIR I RACIONALITZAR L'ESTAT DE BENESTAR.

La ponència comença realitzant una breu consideració sobre les característiques i el context polític que van permetre l'aparició de l'Estat de Benestar.

Assenyalant el que el mateix va tenir d'opció destinada a assolir una major cohesió social i a accentuar les polítiques redistributives.

L'evolució de l'Estat de Benestar es va veure bruscament alterada per la crisi dels anys 70 ja que, el sosteniment del mateix, exigia creixents aportacions financeres, difícilment abastadores, quan hi ha estancament econòmic.

El segon punt que desenvolupa la Ponència és el de les repercussions que aquesta crisi ocasiona a l'Estat de Benestar. En el mateix es posan de relleu la intensitat de les respostes donades, tant des de la dreta com des de l'esquerra i l'aparició d'una imatge que projecta el conjunt de disfuncions en les quals pot haver-se incorregut a l'hora de compatibilitzar polítiques de creixement, ocupació i redistribució social.

El tercer punt de la Ponència incorpora alguna de les crítiques de caràcter microeconòmic que s'han realitzat a l'Estat de Benestar com a conseqüència de l'automatisme amb que actuen algunes polítiques, els costos del conjunt d'elles, l'aparició de pèrdues i guanys de benestar i el fracàs de la política de pobres.

Les respostes doctrinals i polítiques donades a les disfuncions globals i a les que tenen un caràcter més específic, és altre dels punts que s'analitzen. Es dona especial èmfasi en els plantejaments neoconservadors i també a aquells que ha formulat el corporatisme socialdemòcrata.

Analitzats els problemes globals, les anomalies específiques i les respostes ideològiques, es passa a situar els dos temes que avui constitueixen, en opinió del ponent, el centre del debat. D'un costat la continuïtat o la ruptura en l'Estat de Benestar i d'altre el paper de l'Estat i del mercat en la provisió de béns socials.

Per últim, la Ponència termina amb una exposició respecte a allò que deuria ésser el paper del Sector Públic en societats constituïdes sota la forma de capitalisme de benestar. Proposant una sèrie d'adaptacions que permeteixin mantenir, racionalitzar i reconstituir un consens polític per a la permanència d'una organització com la que venim describint en el pròxim futur.

JORNADES PÚBLIC-PRIVAT I BENESTAR SOCIAL

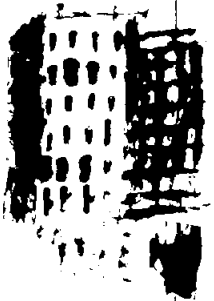
Barcelona, 13, 14 i 15 de Febrer

PÚBLIC-PRIVAT EN EL
MARC DE LA NOVA EU-
ROPA

JOAN CORNET

Administrador General del Fons
Estructural Europeu CEE

Barcelona, 15 de Febrer

PÚBLIC-PRIVAT EN EL MARC DE LA NOVA EUROPA

Abans de tot s'han d'evitar els equívocs, ja que m'han encarregat una ponència sumament complexa. Què significa públic i què significa privat? Què és la nova Europa?

Començo amb uns interrogants que segurament compartim. Anem a intentar de trobar pistes més que respostes simples, degut a què no n'hi ha. Si parlem de la Nova Europa és la del Michael Gorbachev que planteja la "casa comú Europea" o la de l'AELE; és a dir la Comunitat dels 12 més Àustria, Suïssa, Noruega, Suècia i Finlàndia, o simplement la Comunitat Europea?

Si escollim com a base oficial la Comunitat Europea dels dotze, s'ha d'indicar que els conceptes públic i privat no són els mateixos per a cada país, o en qualsevol cas no existeix la mateixa sensibilitat política en tots els països.

El control de la despesa pública i l'eficiència en la gestió de serveis públics apareix com a una preocupació comú en tots els països de la Comunitat. De manera similar, altres organismes internacionals com l'OCDE; el Fons Monetari Internacional o el Banc Mundial, han centrat el seu interès en aquest àmbit.

L'Europa comunitària s'ha construït en part gràcies a uns mecanismes d'equilibri entre governs de caire lliberal i governs de caire socialdemocràtic. Aquesta forma de govern híbrid ha sigut fins el moment un dels factors decisius en la construcció d'un espai democràtic que ha fugit dels excessos de l'estatalisme (URSS), així com dels lliberalismes a ultrança (EEUU).

Potser que a partir del neolliberalisme "tatcherià" s'ha gi aguditzat el debat entre públic i privat. Mai fins l'arribada de la Margaret Thatcher al Govern britànic, s'havia denunciat amb tanta passió els defectes de la gestió privada. Segurament la política tatcheriana es podria resumir com una mala resposta a una bona pregunta: com aconseguir una major eficiència i control de la despesa pública?

L'esterilitat del debat eficiència pública-eficiència privada ha fet que diferents autors hagin tornat la mirada a l'eficiència intra el sector públic i la recerca d'instruments d'avaluació per comparació als outputs majorment homogenis. En la literatura anglosajona existeixen nombrosos exemples de dita avaluació, basat generalment els outputs en les consignacions pressupostàries.

Es parla molt de l'eficiència en el sector públic, sobretot per a destacar els seus dèficits e inferir les seves conseqüències, però es fa relativament poc per a millorar

les seves bases d'anàlisi. No sempre ens trobem amb estudis amb el rigor científic necessari. També s'ha de destacar que les fonts d'informació donada la seva heterogeneïtat, no facilita les comparacions entre administracions i països.

Tampoc es sap molt bé com avaluar els resultats en funció dels objectius, en especial en quant la valoració de resultats, per exemple en termes de garantir la igualtat d'accés als serveis sanitaris, igualtat d'oportunitats en el sector educatiu o en el dret a una vivenda digna. No obstant existeixen varies tècniques d'avaluació (tècniques instrumentals, anàlisi de "clusters", anàlisi regressional i l'anàlisi envoltant de dades) que poden donar una aproximació fructífera en el camp del debat ideològic eficiència pública-eficiència privada. Entre altres raons, perquè encara en el cas d'identificació explícita d'un diferencial públic-privat d'eficiència en la provisió, això no questionaria tant la titularitat com la forma concreta de producció.

Crec que hem d'evitar el caure en la simplicitat d'enfrontar gestió pública a gestió privada dels serveis públics. Davant el futur que se'ns apropa no podem seguir discutint a partir de premisses més properes al segle XIX que estem a punt d'assolir.

EL FENÒMEN DE LES "PRIVATITZACIONS" PER PART D'ESTATS EUROPEUS EN L'ÚLTIMA DÈCADA

El fenomen de les "privatitzacions" ha fet furor en aquesta última dècada, especialment en els països industrialitzats. Podem veure en la taula 1 les privatitzacions més importants en el Regne Unit, que sota el slogan de "capitalisme popular" ha empès als ciutadans a fer-se amb una bona part de les accions que per altra part ja havien pagat a través dels seus impostos i tarifes. Darrera d'això queden una sèrie d'interrogants, per exemple, quina serà la forma de control (avaluació cost/eficàcia) des de l'Estat de la gestió de les empreses que presten serveis públics, així com evitar la creació de veritables monopolis privats a expenses del ciutadà-accionista.

Igualment a França, en especial en el últim període de govern conservador es portaran a terme una sèrie de privatitzacions, a prop d'unes trenta (en especial indústries de tecnologia punta: Pèchiney, Rhône-Poulenc, Thomson Brandt, la Compagnie Générale d'Electricité, Matra, Dassault). Encara les condicions mateixes de l'Estat francès difereixen històricament del Regne Unit hi ha certes similituds en les privatitzacions efectuades, encara que les clàusules d'"Estat" han sigut molt més clares en el cas francès.

Podríem analitzar el cas d'Itàlia i altres països, però potser fatigaríem en excés al públic d'aquesta conferència. Solament voldria destacar una nova experiència que estem vivint en el si de la Comunitat. Em refereixo a la privatització de les estructures econòmiques dels Landers de l'Est per part de la RFA. Existeix un verdader repte en aconseguir el canvi d'una economia d'estat a una economia de mercat. Repte que tindrà a bé segur repercussions en els altres països de l'Est que han decidit incorporar-se a l'economia de mercat, igualment en l'URSS que d'una forma certament confusa es planteja l'abandó de l'economia d'estat. Aquest procés marcarà una certa tendència a primar el que és privat per sobre d'allò que és públic o estatal.

UN EXEMPLE DE COOPERACIÓ PÚBLIC-PRIVAT. LES O.N.G.S.

Des d'un altre angle podem analitzar els sistemes de cofinanciació dins de la Comunitat Europea. A nivell d'exemple ens referirem a les O.N.G. (Organitzacions No Governamentals) dedicades a activitats de desenvolupament. En l'actualitat en cadascun dels dotze països de la Comunitat existeixen organitzacions reconegudes pels respectius governs i per la Comunitat Europea que realitzen una sèrie de treballs "per encàrrec" o per iniciativa pròpia en països en via de desenvolupament. Aquestes O.N.G. tenen diferents estatus en cada país així com diferents formes d'exercir les seves activitats.

La R.F.A. va ser el primer país de la Comunitat en introduir un pla de cofinanciació. En 1962 les esglésies protestants i catòliques van ser, per primera vegada, beneficiàries d'una cofinanciació per a donar suport als seus esforços al desenvolupament. Més tard aquestes ajudes es van obrir a altres organitzacions. És Holanda que en 1964 li succeeix. Més tard en els setenta altres països i la pròpia Comissió Europea comencen a elaborar el seu propi sistema de cofinanciació. Luxemburg i Espanya han sigut els últims en seguir aquests passos a l'any 1986. Referent a Grècia no consta que existeixi cap pla de cofinanciació oficial. Avui en dia a prop de sis-cents O.N.G. estan representades en l'Assamblea General de les O.N.G.S. vinculada a la Comissió Europea.

Són diferents els motius de la progressiva col·laboració dels Estats i de la Comissió Europea amb les O.N.G. en aquests vint-i-cinc anys. Segurament ha contribuït a això un sentiment general que era millor una intervenció no governamental en les PVD (especialment donada la mala imatge d'alguns països europeus després de dècades o segles d'actuar com colonitzadors d'aquests països), a la seva vegada les O.N.G.S. s'han considerat més bé eficaços i que en general aconseguen millor els seus objectius amb menys despeses que les agències governamentals.

Encara així, s'ha de dir que en 1988 la cofinanciació ha representat entre un 0,5 % i un 11 % de la totalitat de l'ajuda oficial als PVD per part dels estats membres de la Comunitat. Les xifres en matèria de despeses totals per als projectes de cofinanciació indiquen diferències notables entre la participació dels governs i les contribucions privades dins de la despesa total.

En 1986, per exemple, el Regne Unit contribuí amb un total de 12 Mioecus d'un total de 306 Mioecus, mentre que el govern belga contribuí amb 36 Mioecus d'un total de 59,5 Mioecus. En tots els països a l'excepció d'Itàlia i Bèlgica els fons privats constitueixen el principal recurs per a les activitats de desenvolupament de les O.N.G.S. Des d'aquest angle s'ha de dir que tenen molta importància les normes fiscals de cada país cara desgravar d'imposts les ajudes privades a les O.N.G.S.

No crec que existeixi un estudi exhaustiu de tots els àmbits de cooperació públic-privat en el si de la Comunitat Europea. Certament la mateixa Comissió Europea gestiona la major part dels seus programes propis a través d'organitzacions privades, així com una part de subvencions són efectuades a entitats privades. No obstant, crec que s'ha d'assenyalar que els programes gestionats per ens privades són en certa manera "annexes" de la Comissió mateixa, donat el control i supervisió que ella exerceix sobre els mateixos, així com l'enorme dependència econòmica d'ells cap a la Comissió. Referent a les subvencions, en general són estudis pilots o per a parts de programes en els que existeix una cooperació estatal i una delegació de funcions en entitats privades sense afà de lucre, que també en certa manera es converteixen en "annexes" des del moment en què en general més del 90 % dels seus ingressos procedeixen d'ens públics.

UNA RESPOSTA A LA DICOTOMIA PÚBLIC -PRIVAT: LA PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA EN ELS SECTORS "NONPROFIT" I PÚBLICS

Estem davant una sèrie de canvis que ens van allunyant de la dialèctica públic i privat en els anys venidors. La situació econòmica de la majoria dels països i la creixent pressió dels ciutadans per a obtenir una major qualitat de vida sotmetran a una enorme pressió a tot tipus d'organitzacions dedicades a la gestió del que és públic.

Els canvis que tenen lloc en la societat exerciran un profund impacte en les organitzacions públiques i en les "nonprofit". Fins el moment present la major part de les activitats s'han desenvolupat sense masses planificacions ni concepcions estratègiques d'incidència en la realitat. Existeixen una certa rutina i una certa anomia que fa oblidar la necessitat d'una concepció més dinàmica de l'activitat pública.

Sense voler entrar en una anàlisi exhaustiva, vaig a mencionar un dels escenaris a partir de canvis previsibles que afectaran de ple l'activitat pública i la nonprofit:

TENDÈNCIES POLÍTIQUES

- La pressió democràtica cap als governs fa cada cop més transparent la seva gestió. Això significa que els ciutadans prendran més consciència d'allò que ocorreix amb els seus impostos.

- Grups de pressió que fins l'actualitat han actuat en solitari s'associaran amb altres per a tenir una major incidència en les decisions polítiques.
- La dramàtica situació pressupostària comportarà una sèrie de "talls" en els serveis o una major implementació de mesures de pagament pel servei, per exemple.
- Els ciutadans demanaran més serveis i de millor qualitat, al temps que reivindicaran el no augment d'impostos el que dificultarà als agents planificadors de poder establir programes i de planificar adequadament.
- Existirà una tendència a descentralitzar serveis cap a les regions o cap a les ciutats, però amb recursos limitats, el que comportarà un augment de tensions entre ciutadans i ens locals.
- Grups minoritaris (especialment dones i immigrants) organitzaran i incidiran en les organitzacions públiques i privades.
- Les conseqüències de la recessió econòmica i de la guerra del Golf suposaran unes restriccions pressupostàries que afectaran directament la prestació de serveis, igualment la "sponsorització" d'activitats o serveis per part d'empreses privades minvaran en quant els seus beneficis disminueixin dràsticament.

CANVIS DEMOGRÀFICS

- Com a conseqüència de les jubilacions avançades creixerà el número de ciutadans amb temps lliure. Això suposarà una major activitat política (en el sentit de reivindicacions) que pot influenciar en els nivells de prestació de serveis.
- S'aguditzarà la divisió entre "hard" i "soft" serveis. Els primers (polícia, treballs públics, administració, etc.) seguiran sent prestats pels organismes públics, els segons (especialment els programes socials i culturals) seran gestionats progressivament per entitats privades "nonprofit".
- Les ajudes governamentals es limitaran a fer front als grans problemes nacionals, com pot ser la vivenda, l'atur, els "homeless", etc. Es a dir que es tendirà grans prioritats.

MODEL URBÀ

- Seguiran augmentant els suburbis, amb els conseqüents problemes de transport i de serveis.
- Les àrees centrals de les ciutats es superpoblaran amb un augment important de la demanda de serveis, en especial els destinats a persones ancianes.

- S'aniran creant nous "centres ètnics", amb unes necessitats diferenciades, que requeriran serveis especialitzats.
- Les agències públiques i "nonprofit" hauran d'èsser capaces d'actuar "a mida" a fi de poder assistir millor als diferents col·lectius ciutadans i a problemes que variaran en funció de conjuntures nacionals e internacionals.

CANVIS TECNOLÒGICS

- Les noves tecnologies tindran un gran impacte en les agències de serveis públics. L'aplicació de les telecomunicacions permetran un ràpid intercanvi d'experiències, així com les tècniques informàtiques podran analitzar diferents models d'actuació i les seves conseqüències.
- En el disseny i construcció d'equipaments es comptarà amb les noves tecnologies aplicades, amb això es podrà aconseguir una major confortabilitat, seguretat i estalvi energètic.

FACTORS ECONÒMICS

- L'ús de sistemes i tecnologies més sofisticades exigirà una major habilitat tècnica. També suposarà un descens de costos i un augment d'importància.

- Aumentarà la consciència "medi ambiental", els ciutadans pressionaran per a lograr uns majors estandars de salubritat de les aigües i de l'atmosfera, així com, una major conservació del patrimoni natural.
- El rebuig dels ciutadans a pagar més impostos xocarà amb la necessitat de més recursos per a fer front a les noves necessitats i serveis. Els governs tindran que fer enormes esforços per a lograr un equilibri.
- Sorgirà una enorme competència entre agències non-profit. La tensió econòmica podrà provocar fàcilment "ruptures" de dites agències al no poder disposar de suficients recursos per a fer front als objectius plantejats.
- D'una forma progressiva anem a assistir a una certa "reconversió" de les agències públiques i "non-profit". A menys recursos hi haurà que comptar amb una gestió que s'ajusti a les disponibilitats i a una constant avaluació "cost-benefici".

A MANERA DE CONCLUSIÓ

Estic convençut que assistim a una època de canvis transcendents. Com tot canvi no traumàtic sols es percebeix amb la visió històrica sobre el passat. El que és cert és que hi ha suficients dades com per a adonar-nos que els instruments que fins avui hem utilitzat ja no serveixen de la mateixa manera, que la pròpia societat és un organisme en constant mutació a la que hi ha que respondre de formes flexibles i eficaços, fugint de dogmatismes sempre còmodes però a la llarga estèrils.

L'èxit del sector privat fa temps que es basa en un adequat plantejament estratègic. Potser ha arribat el moment en què la planificació a llarg temps amb estratègies adequades s'implementi en el sector públic.

L'Europa comunitaria creua un dels moments més difícils de la seva història. Les acuitants necessitats de les diferents col·lectivitats exigeixen una planificació i una estratègia que requereixen un marc més ampli que el nacional. Però també és cert que la pràctica "minifundista" dificulta una visió de llarg abast. La resposta conservadora és prou clara: deixar al mercat que una visió estratègica i que a la seva vegada sigui integradora d'iniciatives encaminades cap objectius preestablerts és una política conservadora.

És per això que potser sigui més intel·ligent deixar el debat decimonònic entre privat i públic i entrem de ple en el centre del problema de com servir millor a la comunitat. Això no pot realitzar-se sense polítiques realistes però a la seva vegada amb objectius clars i amb una gestió dels recursos que s'adapti a la realitat i, no en ganxada a teoritzacions per maques que siguin.

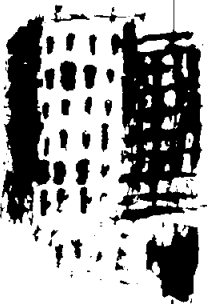
JORNADES PUBLIC-PRIVAT I BENESTAR SOCIAL

**Elements per al diàleg: Administració
Societat Civil i Mercat**

Barcelona, 13, 14 i 15 de Febrer
de 1991

ALBERT SERRA

L'Estructuració de la societat: El Sector
Públic i el Sector Privat

Jornades Públic-Privat i Benestar Social

**Elements per al diàleg:
Administració, Societat Civil i Mercat.**

Barcelona, 13, 14 i 15 de Febrer de 1991.

L'estructuració de la societat: El Sector Públic i el Sector Privat

13 de Febrer de 1991

Albert Serra

Introducció

1- El marc del diàleg Públic-Privat.

- Multiplicitat d'escenaris i nivells de diàleg i confrontació
- Alguns escenaris del diàleg i la confrontació Públic Privat
 - L'escenari ideològic
 - L'escenari polític.
 - L'escenari competencial.
 - L'escenari productiu.
 - L'escenari managerial.

2- L'estat de la qüestió

- Un supòsit discutible. El problema es el sector públic
- Relevància del sector públic com a productor.
- La prioritització de l'escenari managerial. Eficàcia i eficiència
- L'ampliació de la franja difosa. Competència públic-privat.

3- El cas específic d' Espanya

- Espanya país democràtic desenvolupat.
- Les distàncies quantitatives i qualitatives respecte de la resta de països democràtics desenvolupats
- La banalització de les opcions estratègiques.
- Debilitats del "know-how" organitzacional global.
- La cultura organitzacional
- Funció normativa, funció planificació, funció gestió.

Sector Públic versus Sector Privat

1- Els trets diferencials

- La dificultat de la comparació.
- Els referents essencials del sector públic i del sector privat.
 - El sector privat i el referent individual. Simplicitat i elecció.
 - El sector públic i el referent col·lectiu. Complexitat negociació i concertació.
- Els productes finals.
 - La funció productiva del sector públic. La producció de serveis.
 - Especificitat i dificultat de la producció de serveis.
- El concepte de demanda i el concepte de necessitat
- Mercat i no mercat.
- El concepte de risc.

2- Relació públic-privat. Competència o complementarietat

- Inviabilitat del substituirisme.
- Inviabilitat de la mimetització
- Aprenentatge selectiu mutu
- Aproximació de responsabilitats
 - Sector privat i responsabilitat social
 - Sector públic i satisfacció de demandes i necessitats individuals.

L'estructuració global de la societat.

1- Bases organitzacionals de la societat

- La confrontació global sector públic sector privat Una via morta.
- El diàleg global sector públic sector privat. L'únic camí possible.
- El problema de les fronteres
- El gran absent del debat públic-privat. Les organitzacions socials.

2- Societat civil sector públic i sector privat

- L'estructuració global de la societat
 - Estat-Administració pública
 - Sistema productiu-Empresa
 - Societat civil-Associació.

3- Elements pel desenvolupament organitzacional global.

- L'acceptació de la complexitat i de la diversitat.
- Les limitacions del desenvolupament organitzacional internalitzat.
- Un element indispensable: l'acció i l'arbitratge continu de la societat civil.

4- Les organitzacions socials i el desenvolupament organitzacional global.

- Sector públic i sector privat al servei del ciutadà i de la societat.
- La determinació de la oferta. Detecció de demandes i necessitats.
- L'avaluació de resultats. L'opinió de l'usuari.
 - Llibertat d'elecció.
 - Avaluació directe.
- Individuus i ciutadans

5- Associacions i desenvolupament organitzacional global.

- Iniciativa social i construcció de la demanda.
- Acció social i autosatisfacció de necessitats.
- Organitzacions socials i experimentació de la oferta.
- Associacions i articulació de la comunicació.
- L'avaluació de resultats: individus i organitzacions socials.

JORNADES PUBLIC-PRIVAT I BENESTAR SOCIAL

Barcelona, 13-15 de febrer de 1991

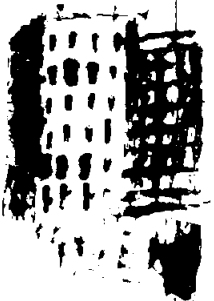
FUNCIO PUBLICA I PRESTACIO PRIVADA.

CONSIDERACIONS ENTORN A LEGITIMITAT.

CONTROL I AVALUACIO

Juan Subirats

Universitat Autònoma de Barcelona

Un dels elements clau en l'actual realitat dels serveis socials es la dissociació, fins ara poc usual entre la funció a desenvolupar i l'efectiva prestació de la mateixa, i la seva fixació en subjectes no necessàriament iguals. En altres paraules, i cenyint-nos ja al nostre objecte d'interès, funció o servei públic no significa, o no té perquè significa, prestació pública. El que avui sembla un procés emergent en certs àmbits d'intervenció pública, tot apunta que es convertirà en component constant del model de prestació de serveis públics.

Ara bé, aquest és realment un procés en marxa i que tendirà a consolidar-se i ampliar-se, això ens condueix a dos dels conceptes claus del nostre sistema, i que acostumen a més a anar relacionats: legitimitat i control.

Efectivament, no podem oblidar que els poders públics, el govern, les Administracions Públiques, són els agents políticament legitimats per a la prestació dels serveis públics. I això és així, donades les regles comunment acceptades del joc democràtic per part dels ciutadans en les nostres societats.

El fet que la prestació de serveis que corresponen a aquests ens es faci a través d'altres organitzacions que, en principi, no gaudeixen de la legitimitat política per fer-ho, es el que es percibeix a primera vista com "distorció" del sistema. Està clar, que el component de legitimitat política, malgrat la transferència de la prestació del servei, es molt menor en aquests casos.

Ens referim aquí a la legitimitat que té la seva expressió màxima en la pròpia formulació constitucional-legal, però el que es cert és que la base de la legitimitat està variant, juntament amb les altres transformacions de l'Estat contemporani, i així pot començar a operar aquesta altra legitimitat basada en els resultats més que en la adhesió ideològica .
(Subirats, 1989, pàg. 26)

En aquesta línia, algunes persones, inclús dins l'Administració Pública, estan començant a qüestionar-se quina és la "garantia" que ofereix el fet que el prestador d'un determinat servei sigui un ens públic format per funcionaris. El que implica que pot ésser més important el "què" que el "qui". Aquest raonament, en termes de "producte", constitueix una mostra de que efectivament s'està produint un canvi en la cultura político-administrativa en allò que respecte al lloc on es col·loca el centre de gravetat de la legitimitat.

I si això ho relacionem amb els nous mecanismes de prestació de serveis públics per part de ONG o similars, el tema de la legitimitat tindria una consideració molt diferent. Evidentment la percepció sobre la legitimitat o no de l'actuació pública en l'àmbit tan sensible als valors com el dels serveis personals, vindrà determinada per elements de cultura política.

En els països de tradició continental, s'haurà de justificar el com, després d'anys de progressiva democratització i socialització del poder polític, els poders públics "cedeixen" protagonisme a sectors privats, per molt caracteritzats de "no governamentals" o de "sense ànim de lucre" que siguin.

En canvi, en els països de tradició anglo-saxona, sempre molt més partidaris de l'atorganització social i reticents davant les intervencions dels poders públics, el que s'haurà de justificar es la legitimitat de la intervenció pública i la pròpia necessitat d'inmiscuir-se en "territori vedat". (George y Wilding, 1989)

Enmig de totes aquestes consideracions es troba una altra noció, la d' "interès general" o "interès públic" (que per si sola mereixeria un estudi complet). No es tracta aquí de fer consideracions teòriques que no resulten adients en aquest marc, però el que si sembla necessari es afirmar que no pot parlar-se, sense més, d'un hipotètic "interés general" en nom del qual actua el govern o les Administracions Públiques. I si el concepte resulta discutible, aleshores, al abordar els fenòmens que aquí considerem, hauriem, en primer lloc explicar quins són els interessos que "guien" l'actuació de les organitzacions governamentals i en segon lloc, demostrar que són superiors i més "desitjables" pel conjunt de la societat.

El segon concepte que apuntàvem abans com clau, apareix continuament en els estudis existents sobre el tema, i forma part també de les preocupacions constants de molts dels responsables político-administratius. En efecte, el control, el seu contingut i els seus efectes, formen part del "nucli dur" que envolta el tema de la diferenciació entre funció pública i prestació no pública de serveis socials.

No pot resultar-nos estranya tal preocupació, perquè es a través d'uns adequats mecanismes de control com podrien resoldre's els problemes de legitimació abans esmentats. Si es dissocia una determinada funció del subjecte al qual teòricament li correspon, es evident que solament una cosa pot fer-ho "acceptable" i es el fet que hi hagi un "bon control". Ara bé, el que s'entén per "bon control" no és tan obvi.

Ens hem referit abans al control com un dels extrems d'un conflicte bàsic en els fenomens estudiats. L'altre extrem era l'autonomia de les organitzacions en joc. No ens referim aquí a l'autonomia com concepte clau, perquè el nostre punt de vista es el de l'Administració Pública, i opinem que en aquest dilema l'Administració ha d'optar pel control de l'activitat de les organitzacions. La autonomia, l' independència, el pluralisme i, en general, els valors que es contraposen, poden incentivar-se d'altres maneres, però en cap cas posant en risc una prestació de serveis públics (basada en recursos públics, no ho oblidem), tal i com els responsables (la pròpia Administració Pública) ho hagin definit.

Ens referim al control en relació amb un altre concepte: el de la "capacitat de respondre a les pròpies decisions" (el que es denomina "accountability" en el món anglo-saxó).

Tampoc aquest es un concepte caracteritzat per la seva claredat. Com afirma Kramer, aquesta capacitat de ser conseqüent, de respondre a allò que s'ha definit com objectiu previament, aquest "accountability", ha sigut definida "com fi i com medi (...), en termes de procediment, de resultats, de divulgació d'informació, recursos, i conformitat als reglaments" (la qual cosa, la fa) "difícilment distingible d'altres conceptes com la valoració, l'eficàcia, l'eficiència, el control i la responsabilitat". (Kramer, 1987, pàg. 286-287)

Es, en qualsevol cas, evident que en situacions com les que ens ocupen hi ha una exigència peremptoria, una necessitat important: la de que les organitzacions no governamentals prestadores de serveis públics ofereixin un bon nivell d'"accountability", segons paràmetres a dissenyar per les Administracions Públiques, que són, en definitiva les responsables de definir quantitativa i qualitativament la prestació del servei.

Com s'ha destacat (Gilbert, 1987), en situacions de serveis públics contractats a organitzacions no governamentals, aquests ens prestadors dels serveis són responsables no solament davant del consumidor, sinó sobre tot davant l'organisme públic finançador/contractant.

Però sembla que la realitat no va -de moment- per aquesta via. Els estudis empírics suggereixen que els controls són escasos i sovint es redueixen a simples comprobacions financeres (de despesa) sense que existeixin cap tipus de control de qualitat de la prestació. Aquest fet no és en absolut sorprenent donades les pròpies limitacions del concepte de control intern actualment vigent en les administracions públiques.

En efecte, la tradició de control encara vigent en les administracions públiques se centren de forma gairebé exclusiva en la relació "recursos disponibles - recursos utilitzats", marginant quasi sempre les consideracions referents a objectius i resultats.

Així, els mecanismes de control ordinaris, la Intervenció General, el Tribunal de Comptes, etc., es preocupen per establir la relació entre la despesa i l'apunt pressupostari previ. Podriem afirmar que es tracta d'una expressió clara d'un control de inputs, o control de legalitat financera. D'aquí derivaria un tipus de control sobre els contractes de prestació de serveis en que predominaria la preocupació pels recursos econòmics habilitats pel cas i la posterior justificació. Solament de l'específica voluntat del gestor, en cada cas, podrien establir-se incursions en camps com els de control de resultats i adequació als objectius previs.

No oblidem, per altra part, que un control realment dirigit a examinar l'eficàcia del procés (relació resultats-objectius), i l'eficiència del mateix (relació recursos utilitzats-resultats), exigeix de l'administració pública concreta, un esforç complicat i costós (es tractaria de definir objectius del servei, dissenyar standards qualitatis de prestació, ecollir els indicadors adequats, i fer la comprovació adequada de l'activitat de les organitzacions en qüestió en base a altres paràmetres). I aquests tipus d'esforços no acostumen a donar-se en les administracions públiques per les pròpies dificultats d'un sistema que ha portat a la confusió entre eficàcia i compliment de la legalitat.

Aquesta situació no pot (o no hauria de) allargar-se massa. (com les pròpies experiències en determinats serveis socials a Espanya demostren).

Efectivament, al parlar del futur immediat del sistema de prestació de serveis socials, hem apuntat que la tendència "contractualista" o de col·laboració pragmàtica entre el sector públic i els altres es la que té més probabilitat de reforçar-se i consolidar-se. Si això es així, hem de concloure que el sector públic ha pres l'opció del control de les activitats en comptes de les altres possibilitats (com la d'optar solament per la realització directa), i per tan haurà de desenvolupar i perfeccionar tècniques que li permetin exercir aquest rol adequadament.

Enfront de certs interessos ideològics que postulen una disminució del pes, del rol del sector públic, i enfront, també, dels que s'oposen aferrissadament a fenòmens com els de contractació externa de serveis públics (perquè consideren precisament que aquesta tendència comportarà la pèrdua de poder de l'estat en favor de la "societat civil", i el retorn a una espècie de liberalisme desregulat i sense garanties), tot apunta a que en aquesta nova etapa de transformació de l'Estat prestador de serveis, el paper del sector públic no disminuirà, sinó que pot ser que inclús augmenti. Ara bé, variant tremendament la seva directa implicació o posició en la prestació de serveis.

Creiem que no val la pena lamentar-se d'una possible pèrdua de rol per part dels poders públics, i si treballar en la nova situació. Tampoc està clar que sigui el paper de prestador de serveis una de les funcions clau de l'Estat. Ens semblen bastants interessants al respecte les reflexions de Kirilin: "La provisió de serveis no es el rol crític del govern (...). Governar té a veure amb la formulació, difusió i implementació de perspectives polítiques" (Kirilin, 1984, pàg 86). Es aprofundint en aquesta línia, on els canvis en l'Estat-prestador de serveis apareixen com positius.

MECANISMES DE CONTROL DEL RENDIMENT

Aquest es, com acabem de comentar, un dels aspectes clau per a que el que hem qualificat de "modalitats no públiques de serveis" responguin als criteris que han d'informar tota activitat pública. Plantejar-se el control del rendiment es ja important quan es el propi organisme executor de la política pública específica el que ha de rendir compte, però, sens dubte, ho será molt més si l'organisme implementador de la prestació ha rebut algun tipus de delegació (de legitimitat i d'exercici de la funció) per a que faci arribar als destinataris finals un tipus de prestació determinada.

a) control i avaluació

Hem posat l'ènfasi en les paraules control i rendiment. Segons el nostre punt de vista, no s'han de separar. Perque al mantenir-les lligades, això ens allunya d'un, per nosaltres, excessivament simple mecanisme de control, per apropar-nos al molt més ric d'avaluació. Es evident que dels instruments de control habitualment utilitzats en les administracions públiques, s'en poden extreure dades molt importants per estructurar i enriquir l'avaluació, però el seu objectiu és molt més limitat.

Els controls es fan, en general, sobre la conformitat de l'activitat a un determinat conjunt de regles o normes. Aquest es l'objectiu dels controls que pretenen verificar la regularitat procedimental de l'activitat desenvolupada, o la honestedat dels seus principals protagonistes: hi ha hagut o no un ús incorrecte dels fons utilitzats?, s'han comés actes fraudulents?, s'ha actuat conforme al que estava previst en la llei?.

Aquest és també l'objectiu d'aquell tipus de control que analitza si s'han seguit totes les instruccions, les circulars i els reglaments que d'una manera o altra afectaven el cas.

Quant parlem d'avaluació no estem pretenent normalment respondre a preguntes com les formulades anteriorment. Ens interessa, en canvi, l'exàmen dels efectes de l'activitat desenvolupar i l'apreciació de la seva qualitat. Es tracta, per tan, de processos molt sovint més complexos que els que es relacionen amb la paraula "control", tan pel seu caràcter explícitament qualitatiu, com per la pluralitat d'actors que se veuen afectats en el procés avaluador. Una activitat dels poders públics, tan efectuada de forma directa, com per medi d'alguna organització interposada (en el cas que ens ocupa una ONG), pot perfectament haver-se desenvolupat sense alterar àpex el que estava previst legalment i rellevar-se al final com eficaç.

Un altre element important a destacar es que, normalment, els processos de control tenen molt de desafiament en relació als organismes subjectes al mateix. Els anàlisi d'avaluació que realment pretenen valorar el rendiment, l'impacte obtingut, exigexen una relació distinta amb la diversitat de protagonistes de l'activitat. S'ha de ser capaç de plantejar el procés avaluador com una ventatja per al desenvolupament futur de l'activitat que cim una amenaça per la mateixa, i així hauria de ser percebut pels diferents protagonistes de la mateixa.

Per altra banda, també hem de destacar, en principi, com objecte central de la nostra avaluació el propi desenvolupament per a l'organització "concesionària" per arribar als objectius previstos. Aquí ens preocupa essencialment conèixer, avaluar, fins a quin punt s'han aconseguit els resultats que s'havien programat i quin impacte això ha provocat en la problemàtica social que es pretenia resoldre amb el programa d'actuació dels poders públics.

b) quin tipus d'avaluació?.

Un plantejament d'aquest tipus ens hauria d'allunyar dels models d'avaluació centrats en el procés implementador, i també dels estrictament centrats en el coneixement dels "outputs" o resultats qualitius del procés. (Subirats, 1989, pp.145 i ss.)

En el primer cas, com ja hem dit, l'avaluació del procés queda descartada, donada la "delegació" realitzada en benefici de la ONG corresponent. Solament hauria de preocupar si els valors públics a protegir en relació al . llectiu al qual es volia arribar, s'han de tenir en compte. Així serà important examinar els mecanismes de selecció que s'han seguit, controlar que els procediments hagin tingut en compte els principis. d'equitat i respecte a la intimitat i dignitat personal, que els poders públics estàn obligats a protegir, etc. Encara que, en realitat, aquests aspectes formen més part del propi "rendiment" final del programa, entés en sentit ampli, que estrictament del procés implementador.

Per altra banda, un anàlisi dels resultats aconseguits poc ens podria dir normalment en relació als objectius més de fons que justifiquen el programa d'actuació dels poders públics. Saber quants ancians acudeixen a un centre social o a una excursió, ens indicarà solament l'abast qualitatiu de l'acció desenvolupada, però si no aconseguim conèixer les opinions dels protagonistes (ancians, animadors, responsables del centre, grups que no han pogut o no han volgut participar,...), poc ens dirán. aquestes dades en relació als objectius més generals (millor ús del temps lliure, més participació, creació de vincles de solidaritat, ruptura de cercles de soledat, ...) que estaven en la base de l'activitat concreta.

Quan ens referim a avaluar l'impacte que ha tingut l'actuació programada, ens referim a l'examen de contrast entre els objectius que estaven plantejats en l'origen del mateix programa i els resultats obtinguts al final del mateix. Ara bé, ja hem advertit de les dificultats i limitacions que s'han donat al circumscriure's l'anàlisi "pur i dur" dels "resultats".

c) objectius i resultats

Objectius i resultats es constitueixen, per tan, en elements centrals a considerar. Començem pels últims. Des d'una perspectiva que vulgui recollir tota la riquesa de l'anàlisi d'impacte, s'hauràn de tenir en compte "resultats" tan en el terreny afectiu (satisfacció amb el programa, mollora de la situació anímica dels seus protagonistes, més confiança en un mateix,...), com en el terreny del coneixement (adquisició de certes nocions o habilitats que no es tenien previament,...), com en el mateix terreny de la conducta o dels hàbits (abstenir-se de certes pràctiques nocives, més participació en activitats associatives,...).

Per aixó hem de contar amb els protagonistes més evidents del programa d'actuació, es a dir, el grup o col·lectiu a qui anava dirigida l'actuació dels poders públics, a fi d'examinar l' "abans" i el "després". Però obliga també a comptar amb la resta de protagonistes, dissenyadors de l'acció, implementadors de la mateixa, observadors del procés, persones marginades o excluides del mateix, a fi de poder "entendre" el que s'entén per "èxit", quins factors condicionen o han condicionat els resultats obtinguts, en una perspectiva que s'han qualificat com "avaluació pluralista". (Monnier, 1987; Majone, 1989)

Si ens acollim a l'esquema de Majone (veure gràfic), i acceptem que el nostre coneixement del procés, com a poders públics que deleguen una determinada funció a una ONG específica, serà, en principi escàs, això ens situa en la necessitat de concentrar els nostres esforços en el grau de mesurabilitat de l'impacte que pretenem aconseguir. Situats en aquest punt, i si, com ja hem afirmat, ens interessa més una avaluació d'impacte que un anàlisi del procés, això comporta l'exigència de que la mesurabilitat dels "outcomes" sigui alta. I aquí es quan hem de referir-nos al complex tema dels objectius.

Gràfic: Tipus d'avaluació segons el grau de coneixement del procés i de mesurabilitat del l'impacte

		coneixement del procés	
		complet	incomplet
Grau de mesurabilitat de l'impacte	alt	avaluació de procés o d'impacte	avaluació de l'impacte
	baix	avaluació del procés	avaluació de recursos

Font. G. Majone, 1989, pàg. 177.

En efecte, la definició d'objectius suficientment cars, unívocs i operacionables, constitueix un dels principals problemes en l'anàlisi de les polítiques públiques (Subirats, 1989, pp.67 i ss.). La presa de decisions en un àmbit polític de caràcter pluralista condueix habitualment a reduir la concreció del que es pretén aconseguir, tan per la pròpia prevenció davant dels compromisos molt explícits, característica decisor polític, com per les exigències d'aconseguir consens, el que obliga a ampliar el marc de la desició a fi de millorar la seva penetrabilitat social.

Però, aquestes dificultats es fan encara més grans al referir-nos al camp que aquí ens preocupa, el de les polítiques socials. No sembla fàcil definir, amb la mateixa precisió que el pot fer responsable públic quan es responsabilitza de la construcció de tants centenars de kilometres en tants mesos, conceptes com la millora de l'entorn vital dels ancians, o l-afavorir la integració dels col·lectius juvenils considerats socialment peril·losos.

Per altra banda, la complexitat de les polítiques socials, el fet que tan el seu objectiu com els seus subjectes tinguin autonomia pròpia, el fet que un amteix subjecte sigui objecte de molts programes d'actuació dels poders públics, de manera directa o indirecta, fa de la "medició dels resultats una feina ardua, donada la quantitat de de "contaminats" que poden influir en el nivell objectiu i subjectiu de resultats.

Serà necessari, doncs, el treballar amb deteniment el plà d'objectius a cubrir, distinguint plaços de realització, fugint de plantejaments "manifest" i intentant operacionalitzar al màxim, quantificant quan sigui possible, i explicitant aquells elements de difícil quantificació però igualment essencials (impacte a nivell psicològic, afectiu, de conductes o hàbits,...). Solament així es podrà, posteriorment, articular un control de resultats capaç de recollir la bateria de matisos i efectes de caràcter divers que apareixen en tot procés d'implementació d'una política social.

REFERENCIES BIBLIOGRAFQUES

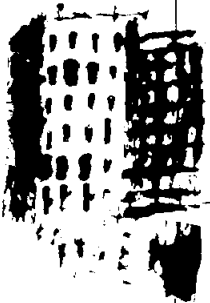
- . GEORGE, V. & WILDING, G. (1989) The Impact of Social Policy Routledge, Londres.
- . GILBERT, N. (1987): "La Complessa Trama dei Rapporti fra Soggetti Informali, Volontari e Pubblici", en ASCOLI, V.: Azione Volontaria e Welfare State, op.cit.
- . KRAMER, R. M. (1987): "La Prospettive Possibili delle Organizzazioni Volontarie nel Welfare State", en ASCOLI, U.: Azione Volontaria e Welfare State, II Mulino, Bologna.
- . KIRLIN, J. (1984): "A Political Perspective", en MILLER, T.C.: Public Sector Performance. A Conceptual Turning Point, The John-Hopkins, University Press, Baltimore.
- . Majone, G., 1989, Evidence, Argument and Persuasion in the Policy Process, New Haven, Yale University Press.
- . MONNIER, E., 1987. Evaluation de l'action des pouvoirs publics. Su projet au bilan, Paris. Economica.
- . SUBIRATS, J. (1989): Anàlisis de políticas Pùblicas y Eficacia de la Administración, INAP, Madrid.
- . YATES, I - GRAYCAR, A. (1987): "Come misurare ed analizzare l'area del Welfare legata all'azione del volontariato strutturato", en U. Ascoli.op.cit.

JORNADES PÚBLIC-PRIVAT I BENESTAR
SOCIAL 13, 14 i 15 de Febrer de 1991

EL FINANÇAMENT DEL SECTOR PÚBLIC I
DEL SECTOR PRIVAT

IGNASI TORRENTS

Director General del Règim Econòmic de
Serveis Socials del Departament d'Econo-
mia i Finances de la Generalitat de Ca-
talunya.

1. LA FINANCIACIÓ COM A INSTRUMENT DE SELECCIÓ DE LA PROVISIÓ DE SERVEIS SOCIALS.

Una possible metodologia d'anàlisi de la financiació en l'àmbit dels serveis socials consisteix en estudiar-la des de l'òptica de les preferències de les persones en la utilització de serveis o equipaments per a cobrir les seves necessitats de serveis socials.

Vostés em diran - i joestic conforme- que en l'àmbit en qüestió les preferències de les persones són difícils de conèixer. Normalment no és l'usuari qui decideix quins serveis utilitzarà sinó que és un professional el qui pren aquesta decisió; a més tindrà poc marge per a escollir el servei o equipament - en el cas que procedeixi- veient-se obligat a utilitzar aquell que li correspon dins de l'estructura de la Comunitat Autònoma, o de la Seguretat Social.

Però és important encara que sigui només una reflexió teòrica, no oblidar que l'objectiu fonamental dels medis financers és garantir la millor qualitat de vida de les persones i, que per això és precís conèixer la seva opinió, o la dels seus àmbits pròxims - família, veïns, ect, .

¿Com articular un sistema de financiació, d'assignació de recursos, que aconseguixi el màxim respecte a les preferències personals, de forma solidària i amb criteris d'eficiència? ¿Quins vòlums de provisió de serveis deu garantir-se des del Sector Públic, amb quina qualitat/preu i, quines deuen considerar-se com totalment privatives i en conseqüència sufragades pel propi usuari?

S'ha d'assenyalar la incidència que en la resposta a aquesta pregunta té la política de pensions donada la seva incidència en l'autonomia econòmica de la persona; a continuació els donaré informació sobre l'evolució de les mateixes experimentada en el nostre Estat, dels quals els augments anuals han sigut importants en els últims anys.

Quantitats en milions de ptes.

Pensions agrupades per entitat gestora	1980	1985	1990	% d'augment mig anual
INSS	875.049	2.119.560	3.776.119	15,7%
INSERSO	6.500	8.648	65.561	26,1%
Pensions assistencials	20.276	55.925	100.000	17,2%
	901.825	2.184.133	3.941.980	15,9%

Feta aquesta consideració sobre les pensions, torno al punt en què havia formulat varies qüestions. Qüestions que lamento informar-los, no tinc respostes vàlides per a donar-los però com ja he dit anteriorment el simple fet de plantejar-les és important.

Particularment aquestes qüestions les he tingut en compte en la meva funció anterior com a Secretari General de l'ICASS que com vostés saben és l'Institut que gestiona els Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya.

2. VIES DE FINANCIACIÓ AL SECTOR PÚBLIC I AL SECTOR PRIVAT

Necessariament dec enmarcar la meva ponència. Per això vaig a limitar-me a considerar la financiació de la provisió de serveis socials efectuada per organismes o empreses ja siguin públiques o privades prescindint de la financiació de les pensions que les considerem com a dada exògena. Organismes i empreses que produeixen i venen atencions de serveis socials, a uns clients, a un preu determinat i dins d'un cert grau de mercat competitiu.

Justament és la perfecció d'un mercat competitiu una de les finalitats que em van impulsar en la meva època de Secretari General de l'ICASS a diversificar les vies de financiació al Sector Privat dins del pressupost de l'Institut.

Doncs bé, en aquest mercat ens trobem amb els següents proveïdors de serveis:

Proveïdors de Serveis	Financiació	Conseqüència
Organismes i empreses públiques	Pública (a càrrec del pressupost).....	L'Administració es fa càrrec de les despeses produïdes. El client és insensible al preu del producte, més bé al contrari, per _u cibeix una major qualitat del servei quan més temps i t s'inverteixi en la seva atenció. S'ha d'assenyalar que normalment el client aporta una part del preu-cost del servei però en funció dels seus ingressos i amb independència de l'import d'aquell.
Organismes i empreses privades	Pública.....	L'Administració paga l'import del producte-servei prestat pel preu convingut. Respecte al client la situació és igual a l'anterior.
	Mixta.....	L'Administració contribueix en major o menor grau al cost dels serveis produïts; la diferència és suportada pels clients mitjançant les seves aportacions. També reben financiació via donacions de particular

Proveïdors de Serveis	Financiació	Conseqüència
Organismes i empreses privades	Privada.....	El client paga directament pels serveis que rep. En cas d'institucions sense finalitat de lucre poden disposar de la via de donacions.

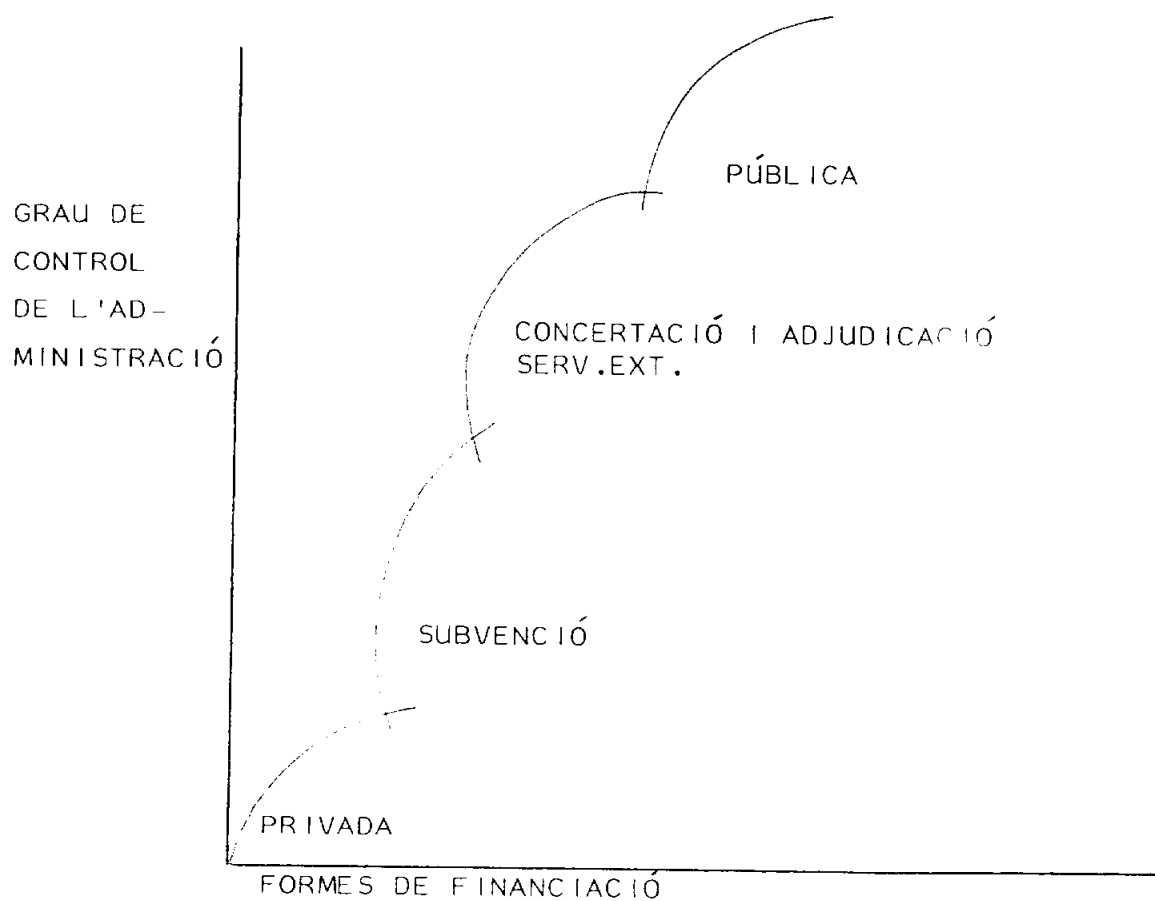
Crec important definir les vies de financiació pública per Organismes i empreses privades. Ho faré seguint l'ordre de l'esquema anterior. Així quan parlem d'Organismes i empreses privades que actuen cobrint els seus costos totalment per financiació pública, estem en els casos de concertació o d'adjudicació de serveis de gestió d'establiments públics.

La forma de concertació és aquella en què l'organisme o empresa privada posa a disposició de l'Administració la realització de prestacions determinades (p.e. d'atenció residencial en un número de places x), a persones-clients enviats per la pròpia Administració. A canvi rep la corresponent contraprestació.

En l'adjudicació de serveis de gestió d'establiments públics, l'Administració és la titular de l'establiment i adjudica la seva gestió a un organisme o empresa privada.

En el segon cas de l'esquema, la financiació mixta, la forma utilitzada és la subvenció. La distinció amb les restants, és que l'aportació pública es realitza sense la consideració de contraprestació i s'efectua pel reconeixement de l'activitat assistencial desenvolupada, com a foment d'iniciatives de serveis socials. En aquests moments que la paraula subvenció està desacreditada, vull alçar la meua veu en recolzament de les polítiques subvencionadores, ja que poden respondre millor a les preferències de col·lectius en disposar d'un major marge d'actuació en la solució de les seves pròpies necessitats socials en la forma de solucionar la cobertura de les seves necessitats socials, perquè imposen un menor control administratiu.

Recordin que el grau de control de l'Administració serà de menor a major grau si la financiació és privada, mixta (subvenció), pública-concertada o pròpiament pública.

3. ELS INCENTIUS FISCALS EN LA FINANCIACIÓ DE SERVEIS SOCIALS.

En explicar les diverses situacions dels organismes i empreses privades referent a la seva financiació, he fet menció a l'aportació mitjançant donatius. Aquesta via dependrà de forma significativa del tractament fiscal que rebin per part de l'ordenament jurídic de cada país. No fa falta avançar-los la conclusió de què actualment en el nostre país els incentius fiscals per a les donacions són molt limitats, en especial els efectuats per particulars. A grans trets el nostre actual ordenament fiscal té com a punt de partida la reforma fiscal de 1978. En ella es van pretendre, com en altres sistemes fiscals moderns, recollir les aspiracions d'introduir incentius que facilitessin la canalitació de recursos de famílies i empreses cap a fins socials o d'interès cultural.

En el següent esquema explico l'inici i el desenvolupament dels incentius fiscals contemplats a partir de 1978 en els dos impostos personals IRPF i l'Impost sobre societats.

Impost	Regulació legal	Contingut
I.R.P.F.	Llei 44/1978 de 8 de setembre R.D. 1284/1981 (Reglament)	Deduible de la quota el 15% de les donacions realitzades per persones físiques o associacions classificades o declarades benèfiques o d'utilitat pública.

Impost	Regulació legal	Contingut
Impost s/Societats	Llei 48/1985 de 27 de desembre de Reforma del I.R.P.F.	<p>Límit de la base de la deducció el 10% de la B.I. del subjecte passiu.</p> <p>A partir de 1985 les úniques donacions deduïbles són les realitzades en béns que formen part del Patrimoni Històric, que estiguin inscrits en el Registre General de Béns d'interès cultural.</p>
	Llei 61/1978 de 27 de setembre R.D. 2631/1982 (Reglament)	<p>Possibilita la deducció de les quantitats que les entitats jurídiques donen a les entitats de caràcter benèfic o d'utilitat pública (reconeguda pels organismes corresponents de l'Estat) i sempre que els càrrecs de patrons, representants legals o gestors siguin gratuïts i es rendeixin comptes a l'òrga del protectorat corresponent. El límit establert és el 10% de la Base Imponible de la societat donant.</p>
	Normativa adiccional R.D. 502/1983 del 9 de març.	<p>Són deduïbles les quantitats que les Caixes d'Estalvi dediquen al Fons per a Obres Benèfiques.</p> <p>També les quantitats que les Cooperatives inverteixen efectivament en el compliment dels fins del Fons d'Educació i Obres Socials, fins el límit del 10% dels excedents líquids de cada exercici.</p>
		<p>En tots els casos, la deducció en el I.S. representa, per a les entitats donants, el 35% de la quantitat o objecte donat com estalvi fiscal, donat que el tipus general de l'impost és del 35%.</p>

El meu coneixement pràctic sobre la financiació de serveis socials induïda pels incentius fiscals és que la seva presència és escassa, en primer lloc perquè aquests incentius han desaparegut en el que respecta a l'I.R.P.F. i en segon lloc per la necessitat de què les entitats beneficiàries estiguin reconegudes com de caràcter benèfic o d'utilitat pública pel Estat, i això fa temps que està estancat. Excepció del que s'ha dit estan les aportacions que directa o indirectament realitzen les Obres Benèfiques de les Caixes d'Estalvi.

Per a finalitzar aquest apartat sobre la incentivació que els sistemes fiscals puguin desenvolupar en la financiació dels serveis socials em referiré a l'exempció de l'Impost sobre societats que gaudeixen les entitats o associacions benèfiques o sense ànim de lucre. Aquí també trobem la limitació de què l'exempció no és plena, en sotmetre a l'Impost els rendiments d'explotacions econòmiques, els derivats de la cessió d'ús del seu patrimoni, els imputats en transferència fiscal, així com els sotmesos a retenció. Els increments de patrimoni a títol gratuït obtinguts per aquestes entitats han passat a estar exents de l'I.S. des de 1988 (Lei 29/1987, del 18 de desembre de l'Impost de **Succesions i Donacions**).

En suma l'ordenament fiscal no es ventatjós per a promoció nar la financiació de les entitats de serveis socials. La seva reforma o modificació esdevé un factor de progrés i tinc l'esperança que així es produeixi amb la progressiva normalització amb els ordenaments fiscals europeus.

4. DADES ECONÒMIQUES DELS RECURSOS PRESSUPOSTARIS ASSIGNATS A LA FINANCIACIÓ DEL SECTOR PÚBLIC COM A PROVEIDORA DIRECTA DE LA PROVISIÓ DE SERVEIS I AL SECTOR PRIVAT.

Les dades que exposarem corresponen als pressupostos inicials de l'INSERSO i de l'ICASS, efectuades una sèrie de deduccions per a que siguin el màxim comparable. L'objectiu és observar l'evolució dels recursos assignats a la financiació del sector privat, dins dels seus pressupostos distingint en aquest les formes descrites de subvenció, concertació i adjudicació de serveis de gestió.

La pregunta que volem respondre és que quantitat de recursos destina l'INSERSO- Gestió Directa i l'ICASS a actuacions concertades, contractació externa i subvencions, en els pressupostos de 1989, 1990 i 1991 i quin pes relatiu representa sobre el total de recursos gestionats. Hem agafat les mencionades entitats per ésser ambdues les gestores de la Seguretat Social, si bé s'ha de fer menció que l'ICASS gestiona també les prestacions pròpies de la Generalitat, hereva de les funcions socials estatals (extingit FONAS) en què el pes de les subvencions era rellevant.

La base pressupostària de referència és en milers de pessetes.

ANY	INSERSO (1)	INDEX	ICASS (2)	INDEX
1989	34.573	100	11.293	100
1990	45.711	136	14.730	130
1991	53.156	158	19.296	171

NOTES:

(1) Pressupost inicial deduïdes les partides:

- a) transf. a CC.AA.
- b) Centres transferits de l'Estat.
- c) Guarderies Laborals.
- d) LISMI.
- e) Assignacions a Disminuïts.
- f) Beques.
- g) Amortitzacions.
- h) Operacions de capital.

(2) Pressupost inicial deduïdes les partides:

- a) LISMI.
- b) Pensions Assistencials.
- c) Beques a disminuïts.
- d) Amortitzacions.
- e) Operacions de capital.

PARTICIPACIÓ DEL SECTOR PRIVAT
EN LES OPERACIONS CORRENTS DELS PRESSUPOSTOS PÚBLICS
DELS SERVEIS SOCIALS 1989 - 1991

	1.989		1.990		1.991	
	INSERSO	ICASS	INSERSO	ICASS	INSERSO	ICASS
26. Concertació	7.335	1.833	10.375	2.321	11.891	3.608
227. Contractació externa	2.827	884	2.780	1.287	3.108	2.477
Transf. corrents (*)	1.957	4.892	4.600	5.424	6.717	7.471
	12.119	7.609	17.755	9.032	21.716	13.556

Font: Pressupostos de la Seguretat Social i de la Generalitat de Catalunya

(*) No es consideren les dotacions pressupostàries de prestacions periòdiques

PARTICIPACIÓ DEL SECTOR PRIVAT
 EN LES OPERACIONS CORRENTS DELS PRESSUPOSTOS PÚBLICS
 DELS SERVEIS SOCIALS 1989 - 1991

	1.989		1.990		1.991	
	INSERSO	ICASS	INSERSO	ICASS	INSERSO	ICASS
26. Concertació	21,2%	16,2%	22,7%	15,8%	22,4%	18,7%
227. Contratació externa	8,2%	7,8%	6,1%	8,7%	5,8%	12,8%
Transf. corrents (*)	5,7%	43,3%	10,1%	36,8%	12,6%	38,7%
	35,1%	67,4%	38,8%	61,3%	40,9%	70,3%

Font: Pressupostos de la Seguretat Social i de la Generalitat de Catalunya
 (*) No es consideren les dotacions pressupostàries de prestacions periòdiques

En les quadres "Participació del sector privat en les operacions corrents dels pressupostos públics dels serveis socials" recollim l'import absolut i el relatiu sobre la base de referència, de les dotacions previstes per a concertació, contractació externa i subvencions.

Les conclusions són:

- 1) Tant l'INSERSO com l'ICASS la participació mencionada augmenta quantitativa i relativament, arribant a representar en 1991 el 40,9% de les operacions corrents respecte a l'INSERSO i del 70,3% respecte a l'ICASS. (Es necessari subrayar el gran pes que representen els serveis contractats i subvencions dins del vòlum de gestió de les operacions corrents de l'ICASS).
- 2) En l'ICASS l'augment relatiu més important en el període considerat, se ha donat en la contractació externa (el 64%). Les subvencions han reduït el seu pes en el 10%, encara que imports absoluts és el que té major creixement. La concertació ha augmentat relativament la seva posició en el 15%.
- 3) En l'INSERSO han sigut les subvencions les dotacions amb major creixement tant en imports absoluts com relatius que ha doblgat la seva posició relativa. La contractació externa ha disminuït la seva posició en el 12% i la concertació pràcticament ha mantingut el seu pes relatiu.

5. LA FINANCIACIÓ COM A RESULTAT DE L'ACTUACIÓ DE LES EMPRESSES PROVEIDORES DE SERVEIS SOCIALS.

L'anàlisi de les dades econòmiques dels pressupostos de l'INSERSO i de l'ICASS ens poden fer arribar falses conclusions, o potser a conclusions precipitades.

Una persona pot pensar com jo en el sentit d'afirmar que un model de financiació variat és el més idoni per a fixar els preus de l'atenció de serveis socials, ja que permet introduir un nivell competitiu garantint que els recursos siguin destinats a les empreses o organismes més productius, costos, processos, ect. Però sense dubte oblidem que si bé la financiació és condició necessària, també és el resultat de la presència i actuació d'empreses i organismes. A manera d'exemple diré que una política de subvencions pot fomentar el fet que sortin iniciatives de serveis, però a la seva vegada serà la presència d'aquestes iniciatives socials les que pressionaran per a obtenir la financiació que precisin. Per tant la comparació entre l'assignació de recursos que es contempla en els pressupostos de l'INSERSO i de l'ICASS s'ha de tenir en compte que en Catalunya existeix una llarga tradició d'entitats dedicades a l'atenció de serveis socials, com és el camp sanitari.

No vull finalitzar sense fer-los la reflexió de què en última instància, és l'Estat -és a dir la societat governant-se democràticament- i no el mercat, el que té els instruments precisos per a assolir els objectius dels serveis socials que permeteixen proveir dels béns i serveis que requereixi la població.

PUBLIC-PRIVAT I BENESTAR SOCIAL.
Document Manat per la Iers Jornades.

13, 14 i 15 de febrer de 1991

Aquest document ha estat elaborat per l'INTRESS amb la participació de les persones que componen el Comitè Tècnic. La seva finalitat és la d'emmarcar els temes que es desenvoluparan als diferents espais de treball de les Jornades.

Per aquesta raó intenta ser un material on s'exposin els elements a tenir en compte en el debat "Públic-Privat i Benestar Social".

Atesa aquesta finalitat i l'heterogenia composició del Comitè Tècnic el document pot expressar punts de vista diferents reflexe de l'estat de la qüestió i de voler ser un material facilitador del debat més que un posicionament tancat del tema.

Les persones que componen el Comitè Tècnic no s'identifiquen forçosament amb tot el contingut aquí exposat, ja que han estat participants a un debat obert que ens ha servit per elaborar el text.

INTRESS els vol expressar el seu agraïment ja que sense la seva col.laboració no hagués estat possible disposar del document que us presentem.

1. INTRODUCCIO

La dinàmica de canvi social ha anat modificant i difuminant les fronteres entre allò que anomenem sectors públic i privat. Les contínues interconnexions semblen obligar a obrir un debat i reflexió sobre allò que defineix un i altre sector i la naturalesa de les relacions que s'hi van produint.

Com hem pogut anar comprovant en altres àrees, la mateixa evolució dels fets va portant, molts cops de manera no programada i si força casual, a situacions noves. Trobar nous elements conceptuals que ens ajudin a comprendre aquesta nova realitat i que permetin certa programació i definició pot evitar la sensació de constant provisionalitat o d'anar immersos en processos que no se sap massa on van.

D'aquesta reflexió que proposem poden sortir-ne noves eines conceptuals que ens ajudin a millorar els elements tècnics que tota acció social presenta, i nous instruments jurídic-administratius, que facilitin el tractament normatiu i procedimental d'aquestes noves realitats.

Per altra banda, així com fa uns anys el pes d'aquest procés de reflexió i aprenentatge es situava en la necessària democratització de les estructures polítiques representatives, i en el reforçament del teixit associatiu, avui, després d'una certa consolidació democràtica, el accent comença a posar-se en la capacitat de gestió de institucions i associacions. Millorar la gestió pot voler dir millorar la qualitat de les prestacions i professionalitzar aquest sector de serveis socials que ha anat creant-se i extenent-se.

El debat que aquí proposem no pot fer-se en el buit. Hem de recordar el que ha sigut la història recent dels serveis socials en aquest país, i la reivindicació d'una millor quantitat i qualitat de les prestacions necessàries en un Estat que vol procurar el benestar dels seus ciutadans.

1.1 Transformacions dels sectors públic i privat

Recentment el sector públic i el sector privat han sofert també transformacions: algunes d'elles derivades dels mateixos processos que s'han produït en un marc més ampli que l'Estat i per tant comunes al que està succeïnt a d'altres països, i d'altres específiques de la nostra pròpia història determinada pel procés de democratització:

- El fort creixement dels serveis personals, partint d'una situació pràcticament d'inexistència, han suposat un accelerat procés de reforma i transformació al si de l'Administració la qual s'ha vist immersa en la creació de noves estructures -àrees de Cultura, Serveis Socials, Ensenyament, Joventut, etc.- i en la transformació d'altres ja existents. A més, s'ha de tenir present la reestructuració dins i entre les pròpies administracions derivada de l'aparició del fet autonòmic.

- Aquestes transformacions s'han produït en el procés d'adaptació del país al model de l'Estat del Benestar Social, quan al món occidental aquest model entrava en una fase de reorientació dels seus plantejaments.

- Per la seva banda el sector privat ha vist estructurar-se, juntament a d'altres realitats ja existents, el fet associatiu. Així s'iniciava amb força un nou element de configuració de la societat civil on hi tenen un lloc associacions no lucratives amb voluntat de prestar un servei públic, obert a la comunitat.

- A més amb el gran increment de la gestió indirecta dels Serveis Personals s'han engegat noves dinàmiques que semblen obligar als diferents agents a resituar els seus espais i dibuixar un nou sistema de relacions i de poders.

Entorn d'aquestes noves formes de gestió s'han produït certes confusions conceptuals. Es viu la contractació externa de serveis com una privatització del que és públic i es considera que l'Administració es desentén de les seves obligacions. Hem de matisar que aquesta no és una nova forma de gestió, ja que l'Administració sempre l'ha utilitzada, encara que hagi estat en d'altres àmbits, com poden ser la sanitat i la construcció. Per altra banda, cal entendre que si el Servei es pagat i controlat per l'Administració, no existeix de fet un abando de les seves responsabilitats al mantenir-se operatiu el nucli de la funció pública.

- També les fundacions, com a forma jurídica privada, són un dels altres instruments de resolució de necessitats públiques que van operant en l'oferta d'uns serveis que incideixen en el benestar de la població.

- En altres àmbits hem anat assistint a processos d'entrada del sector privat en serveis com poden ser els de Seguretat, de Correus, Lemontiris, Plans de Jubilació, etc. que fins ara tenien consideració de públics. Dins l'àmbit dels Serveis Personals trobaríem les residències privades per a la tercera edat com manifestació d'aquestes noves estructures privades de gestió de serveis.

- L'esponsorització, que ha representat per moltes empreses una nova forma de publicitat, també és, per la cultura, una nova font de recursos, de la qual n'han tret aventatges molts projectes culturals.

En definitiva, com deiem al començament d'aquestes línies, s'estàn produïnt tota una sèrie de fets que determinen unes noves relacions entre el sector públic i el sector privat. Definir quines són les característiques pròpies d'aquestes relacions i com s'harmonitzen entre elles ens sembla important, especialment al inici d'una dècada que sens dubte pot implicar transformacions importants que afectaran a tota la societat des de l'àmbit local fins el nou ordre europeu.

2. EL QUE ES PÚBLIC I EL QUE ES PRIVAT

2.1. Elements d'anàlisi

La confrontació o distinció històrica entre públic i privat sembla que s'estigui difuminant.

Per tal de determinar els elements d'aquest debat ens interessa conèixer quines són les característiques i interessos dels diferents nivells d'estructuració de la societat. Ens trobem, entre els interessos més particulars de cada individu i els generals de la societat, tota una xarxa de grups on es dona resposta a les necessitats comunes dels seus integrants. La forma que prenen aquests grups és molt variada: Organitzacions No Governamentals, Associacions de Dret Públic, Associacions Civils, Associacions Mercantils, Empreses, Associacions Corporativistes, etc. En definitiva, s'estableix una dialèctica Administració-Administrats on se situa un joc d'interessos i de poders, amb unes necessitats i finalitats molt diverses.

Ens hem de plantejar quines han estat les transformacions de l'Estat contemporani i com es presenta la dialèctica entre els poders polític, tècnic, administratiu i dels ciutadans. Pel que fa a les dinàmiques internes de la pròpia Administració s'han de tenir presents les relacions entre la lògica de la burocràcia i de la tecnocràcia així com els plantejaments de l'Estat del Benestar Social i la seva crisi. Aquest darrer aspecte és important pel que suposa la responsabilitat pública i privada en l'assoliment del benestar dels ciutadans i les diferents formes de prestació de serveis que es donen en aquests moments.

El que tradicionalment enteníem per Estat, amb funcions de regulador de l'ordre social, ha sofert importants transformacions i ara ens trobem amb funcions noves que fan canviar la percepció que en té el ciutadà, el qual el veu com una gran empresa de serveis. Ara s'exigeix a l'Estat que sigui eficaç i eficient, i el ciutadà li reclama uns bons serveis: transport, educació, sanitat, cultura, etc.

Aquest fet crea en l'Estat la necessitat de dotar-se de nous instruments, ja que els que li eren propis estaven destinats sols a regular l'ordre social. Veiem apareixer canvis significatius on s'adopten estructures jurídiques que permeten assumir parts del sector privat. Els ens autònoms, amb una titularitat i gestió públiques, com a formes intermedies entre el funcionament de l'Administració i les empreses en són un exemple.

Per altra banda l'Administració també s'ha dotat de noves formes d'organització, i d'un augment de les funcions tècniques que procuren acostar-se a nivells de qualitat que semblaven exclusius del sector privat.

2.2 Àmbits de gestió.

2.2.1 Consideracions prèvies

El sector públic i el sector privat poden ser observats com elements totalment diferenciats, -o sigui com dos compartiments estans, - o bé com dos valors extrems d'un continuum de categories amb situacions intermèdies.

Nosaltres optem per aquesta concepció la qual cosa ens porta a intentar situar en el seu lloc els elements del continu estat/social/mercat per no aplicar les mateixes regles a qui es mou per uns interessos de dinamització social que a qui es mou per a d'altres de prestació de serveis dins d'una lògica mercantil.

Ens es necessari doncs, poder determinar quins són els àmbits de gestió que defineixen el que és públic i el que és privat: Quins serveis i prestacions són o han de ser exclusius? Quins poden ser prestats per ambdós? Quines funcions són exclusives d'un o de l'altre? Quines tipologies i característiques de públic i de privat? Quines interrelacions hi ha?

És important tenir presents els efectes de l'entorn en el discurs de la responsabilitat pública en la prestació dels serveis als ciutadans.

Les noves tecnologies, els nous conceptes d'organització, la complexitat del procés de producció de serveis porten a que la prestació d'aquests per l'Administració es vagi regint cada cop més per unes lleis externes a l'Estat. De la mateixa manera que les empreses privades estan actualment optant per no concentrar determinats processos de producció i treure-los fora de llur estructura, també l'Administració es troba a la necessitat de prestar serveis amb una organització i unes eines noves i segueix uns models similars.

Ja no li serveixen de la mateixa manera els instruments que utilitzava quan només tenia la funció de regular. Opta llavors per treure fora la gestió de serveis i pot presentar diferents respostes:

- la tornada al que és privat com a alternativa a l'Administració: privatització de serveis.

- la creació d'estructures intermèdies, on amb titularitat i gestió de l'Administració és possible utilitzar el dret mercantil i laboral: creació d'ens públics autònoms.

- Mantenir el control de la funció i la titularitat a l'Administració, però treure la gestió al mercat: gestió indirecta.

Unes darreres consideracions són necessàries sobre la titularitat i la responsabilitat d'aquests serveis i la funció de tutela i inspecció que es manté en totes elles com a prerrogativa de l'Administració.

Aquesta ha d'assegurar que s'assoleixin els objectius previstos i que es garanteixin els principis que governen el fer públic: efectivitat, equitat, universalitat, eficiència, satisfacció a l'usuari i compensació de dèficits, així com vetllar i promoure la dinamització social. Això porta a que en l'àmbit de la tutela i la inspecció es vagi posant l'èmfasi en la definició de polítiques i en l'auditoria de serveis.

2.2.2 Proposta de tipologia

Utilitzant uns paràmetres de finalitat i entorn podriem definir un ventall de situacions entre públic i privat:

Des del punt de vista de la finalitat podem identificar:

- El món del privat amb lucre, amb una finalitat definida d'obtenir benefici com a resultat de la gestió i amb la possibilitat d'excloure clients.
- El món del privat no lucratiu, on el benefici és una condició de supervivència però no una finalitat. Els seus criteris de gestió són més amplis que al privat lucratiu i inclouen finalitats de bé social, però manté la possibilitat d'excloure clients.
- El món del públic, amb uns criteris de gestió que persegueixen l'interès comú i sense la possibilitat d'excloure clients de forma explícita, matisant aquest element amb la definició de prioritats polítiques.

Des del punt de vista de l'entorn tenim:

un entorn de mercat, definit per la possibilitat d'escollir per part del client i per la competència entre els proveïdors.

un entorn de no mercat, on no existeix la competència ni la possibilitat d'escollir el producte per part del client.

Del creuament d'aquestes variables podem identificar fins a sis situacions diferents des del privat fins al públic més extrems:

		Entorn	
		Mercat	No mercat
Finalitat	Privat lucratiu	1	2
	Privat-no lucratiu	3	4
	Public	5	6

Les posicions 1 i 6 definirien el que és totalment privat i totalment públic respectivament. A les altres posicions trobariem un ample ventall de situacions intermèdies, com poden ser la gestió privada en règim de monopoli(2), la concessionària de serveis públics en exclusiva i amb finalitat lucrativa(2), l'oferta pública de serveis que han de competir amb l'oferta privada -cultura, sanitat, joventut,- (5), l'oferta d'entitats no lucratives (3 i 4), etc.

Segons aquesta tipologia el que és rellevant seria la finalitat i el context i no la propietat d'un servei, ja que per si mateixa no ens dona informació precisa de les característiques de l'esmentat servei.

D'aquesta casuística es pot analitzar llurs característiques i relacions:

- Col.laboració entre el sector privat i el sector públic.
- Competència.
- Fenòmens de privatització del que és públic i viceversa.
- Solapaments i duplicitats d'actuacions.
- Subsidiaritat, suplències, substitucions de les tasques d'ambdós.

2.3. Finançament.

Des del sistema fiscal com a forma de finançament de l'Administració per part dels particulars i de les empreses fins a la subvenció com a forma de finançament del sector privat amb fons públics, existeixen diferents maneres de finançament del privat i del públic.

En aquest moment el finançament és una de les preocupacions prioritàries de diferents realitats associatives sense finalitat lucrativa.

Quan parlem de finançament d'entitats privades hem de diferenciar clàrament entre la política de promoció de la societat civil i la política de gestió de serveis.

L'administració utilitza, i ha de seguir utilitzant, criteris i pautes diferents per tractar a les empreses i entitats que es regeixen per uns interessos professionals dels que utilitza per relacionar-se amb les associacions de voluntaris amb uns interessos si no públics, com a mínim col·lectius i amb un valor afegit de dinamització social i de presència democràtica.

Els diferents tipus de relació que pot utilitzar l'Administració: convenis, contractes, subvencions, etc. s'han d'aplicar segons el context on es produeixi i, especialment, segons qui és l'interlocutor i per a què.

La desgravació fiscal a empreses que inverteixin en aquest tipus d'associacions, l'esponsorització de programes culturals i socials per part d'empreses privades, les subvencions amb càrrec a l'Impost de la Renda, etc. són temes que afecten al finançament del sector privat i que necessiten d'una reflexió sobre els criteris a seguir.

La gestió indirecta de serveis públics s'ha plantejat fins i tot com una forma de finançament d'entitats que en aquests moments comencen a realitzar aquestes funcions i amb les que d'alguna manera s'hi vol col·laborar.

L'Administració ha de plantejarse els criteris econòmics que utilitza en aquests casos ja que són clàrament inferiors als que s'apliquen en serveis socials, dinamització juvenil, etc. dels que s'apliquen a contractes d'obres i d'altres amb més tradició.

Per altra banda les entitats amb aquestes característiques han d'anar assumint els riscos derivats de les lleis del mercat, evitant situacions de dependència amb l'Administració. Si partim d'una retribució correcta del cost del servei és un problema de l'entitat oferir una bona gestió per garantir la continuïtat de l'adjudicació.

En un altra ordre de coses la reorientació dels plantejaments del model de l'Estat del Benestar també ha provocat canvis pel que es refereix al finançament dels serveis: derivada de la disminució dels pressupostos que s'hi destinen s'ha produït una delegació de responsabilitats, sovint sense transferir els diners necessaris per la seva prestació.

3. LA CONTRACTACIÓ EXTERNA DELS SERVEIS PERSONALS

3.1 Context i possibles causes de la contractació externa

L'increment de la contractació externa com a forma de gestió indirecta dels Serveis Públics de Benestar Social és un fet a determinades àrees de l'Administració.

Ara bé, aquestes noves realitats exigeixen aclarir molts temes per a poder millorar el servei que rep el ciutadà. Tant les administracions com els que podríem anomenar "contractistes", han d'aprofundir en les vessants jurídico-administrativa i conceptual per a poder millorar-ne la qualitat.

Una reflexió seriosa de la contractació externa dels serveis personals hauria de poder contestar a les següents questions:

- Per què. Quines raons ens porten a optar per aquesta forma de gestió.
- Què. Quins serveis en concret.
- On. Decidir si es realitzarà a tot el territori o a una part.
- Quant. Quins percentatges de la gestió.
- Quan. Definir els criteris temporals, lligats a l'avaluació i els criteris ambientals, lligats a les possibilitats de l'entorn de crear una dinàmica de mercat amb capacitats de gestió.
- Com. Quines formes jurídiques s'utilitzaran i quin ha de ser el contingut del contracte; quines clàusules tècniques ha de tenir per garantir-ne la qualitat.
- A qui. De les diferents possibilitats de contractistes, a quins s'adjudicaran quins serveis.
- per qui. Qui seran els beneficiaris del servei

La contractació externa pot afegir determinats valors al servei, derivats de la pròpia forma de gestió, i que és important tenir presents a l'hora d'optar per ella:

- Determinades entitats prestatadores dels serveis poden tenir un major coneixement del terreny, la qual cosa pot revertir en un increment de l'eficàcia.
- Pot aportar una major capacitat d'innovació.
- Representa un increment de la participació social ja que s'estan implicant agents diferents a l'administració en la responsabilitat de la seva prestació.
- Pot aportar una major eficiència en la gestió del servei.
- Permet la comparació de la gestió i dels costos entre les diferents entitats objecte de la delegació de la prestació.

Però també ens podem trobar amb situacions basades en altres motivacions diferents:

- La creença que la gestió indirecta abaratia costos. En aquesta línia s'ha plantejat la contractació com una forma substitutòria dels convenis, on sí que hi ha una aportació de dues parts per engegar un programa. La contractació externa no eximeix a l'Administració de ser-ne responsable dels seus costos, ni ha de servir per utilitzar el voluntariat de les associacions pels serveis que han de ser remunerats. Tot això no vol dir que determinats costos d'estructura que es creen a l'administració a l'hora d'engegar un servei no siguin menors o menys costosos al si de les estructures privades, però la determinació amb exactitud d'aquest tema encara està pendent d'estudi.
- Les dificultats per contractar personal derivades del congelament del creixement del Capítol i dels Pressupostos. D'aquesta necessitat es derivaren contractes d'arrendaments de serveis que en realitat foren contractacions laborals encobertes on al contractista sols se li assignava el paper de gestoria administrativa.

- Els problemes de gestió administrativa també han estat la causa de molts contractes de serveis, o bé per ser la única via possible per determinats programes a determinats moments o bé com a capitulació enfront a les dificultats per realitzar una reforma administrativa en profunditat.

3.2 Propostes d'actuació

Les línies que perfilen com s'ha de definir una correcta gestió indirecta serien, entre d'altres:

- Analitzar les possibilitats i inconvenients dels marcs normatius que regulen aquesta forma de gestió, ja que estan dissenyats quan l'Administració sols realitzava contractes per temes relacionats amb construcció, serveis de neteja, subministres de materials, etc.
- La contractació de serveis fora de l'estructura de la pròpia Administració on s'evitin duplicitats de direcció de personal entre l'entitat prestadora del servei i l'Administració.
- La correcta definició de les funcions de l'administració i de l'entitat. L'Administració ha de realitzar
 - una definició del Servei i ha d'establir uns criteris per avaluar-lo.
- L'homogenització dels criteris de pressupostació dels Serveis, evitant l'excés de subjectivitat actual derivat de l'absència de criteris econòmics.
- Definir la gestió de forma que es permeti a l'entitat prestadora del servei crear la seva cultura pròpia al si de la seva estructura.
- Millorar els mecanismes administratius de funcionament de la gestió indirecta.
- Deixar de considerar els temes culturals i socials com de segona categoria front a d'altres de la gestió pública.
- Dotar a l'Administració d'unes capacitats de gestió més adients a la contractació externa, com podrien ser:
 - El funcionament d'uns sistemes d'informació que permetin avaluar costos i resultats segons la forma de gestió que s'utilitzi.

- El desenvolupament d'uns mecanismes d'inspecció sistemàtica de la qualitat del servei prestat.
- La substitució de la mentalitat burocràtica, centrada en la unificació dels procediments, per una mentalitat de gestió, centrada en els resultats acceptant la diversitat dels procediments aportats per cada una de les entitats prestadores dels serveis.
- El redisseny de l'estructura organitzativa, que aprofitant les noves realitats de prestació de serveis, permeti centrar-se en funcions de formulació de polítiques, i en una millor actuació en els punts de contacte administració-entitats prestadores de serveis i ciutadans.

Altres aspectes que s'han d'elaborar són:

- Repercussions de la gestió indirecta en la qualitat i consolidació dels serveis que reben els ciutadans.
- Tipologies i característiques dels contractistes: Associacions, Empreses, etc.
- Conseqüències de la gestió externa a l'hora d'exercir el control de la societat a l'Administració.
- Quin model de societat s'està estructurant al voltant de la gestió indirecta dels Serveis de Benestar Social, quines organitzacions estan contractant, com se situen en el joc social, etc.
- L'aparició i proliferació d'entitats prestadores de serveis pot provocar la formació de lobbies per defensar els seus interessos. Això, que de fet es una realitat en altres àmbits, pot tenir vessants positives, en el sentit d'ajudar a la consolidació d'aquests sectors, però pot provocar també situacions de pressió més derivades dels propis interessos de les entitats que de les necessitats socials a que han de donar resposta les administracions públiques.

4. PUBLIC I PRIVAT EN EL MARC DE LA NOVA EUROPA

Un darrer bloc de temes que afecten el debat públic/privat fa referència a la reflexió i el coneixement del que està passant a l'exterior de l'Estat:

- Contrastar els models existents a Europa i altres països del món occidental.
- Repercussions del Mercat Unic Europeu; especialment pel que fa a les possibilitats de moviment als diferents estats de les estructures de prestació de serveis.
- Repercussions dels canvis dels països de l'Est pel que representa de transformació de l'ordre mundial.

INTRES
INSTITUT DE
TREBALL SOCIAL I
SERVIS SOCIALS

PUBLICACIONS INTRES

Plaça Catalunya, 9. 4t
Tel. (93) 302 06 12
Fax (93) 302 45 91
08002 Barcelona

PUBLICACIONS D'INTRESS

1.- COL·LECCIÓ DOCUMENTS DE SERVEIS SOCIALS

El seu objectiu és recopilar i oferir el material de cursos i seminaris d'INTRESS que tinguin interès de futur.

* "Rehabilitación de barrios" En castellà

Recull el material del curs impartit per Editan Kashmon, economista, expert en el tema de l'estat d'Israel, amb els següents capítols.

- . Els barris degradats
- . La rehabilitació de barris a Israel
- . El procés de planificació. Perfil del barri
- . La participació ciutadana
- . L'avaluació de les accions de rehabilitació

* "Indicadores de evaluación" En castellà (Exhaurit)

Es un resum del material elaborat al Seminari sobre Indicadors d'Avaluació en els Serveis Socials, celebrat a Barcelona el 1985, amb la participació d'experts de diferents Comunitats Autònomes.

* "Drogodependències i Ciències Socials"

Publicació que correspon al curs, amb el mateix títol, impartit per INTRESS. Conté 19 articles, introducció i annexos.

- * "Panoràmica dels Serveis Socials i del Treball Social" Edicions en català i castellà

Autora: Rosa Domènech

Publicació que ofereix una síntesi del desenvolupament del Treball Social i els Serveis Socials des de 1939 fins els nostres dies.

- * "¿Bienestar Social en España?" En castellà

Ponències presentades al Seminari sobre Política de Benestar Social i Serveis Socials a España, organitzat per INTRESS, Madrid, 1988

- * "Iniciativa Social y Estado" En castellà

Conté les vuit ponències presentades al Seminari sobre les ONGs en el camp social, organitzat per INTRESS (Madrid, 1989)

2.- COL·LECCIÓ "INTRESS" Sèrie "Estudis"

- * No. 1 "Drogodependencias y su tratamiento en siete países europeos". En castellà

Estudi i publicació patrocinats pel Plan Nacional sobre Drogas del Ministerio de Sanidad. Proporciona dades sobre el tractament de les drogodependències no institucionalitzades, la seva evolució històrica i el marc legislatiu a França, Itàlia, Regne Unit, Països Baixos, Suècia, i R.F. d'Alemanya. Inclou una referència sobre la situació al nostre país.

- * No. 2 "Drogodependencias y sistemas penal y penitenciario" En castellà

Estudi comparat sobre la rehabilitació de persones amb problemes de drogodependències a partir dels sistemes penal i penitenciari a França, Itàlia, Regne Unit, Països Baixos, Suècia, R.F. d'Alemanya. Estudi i publicació patrocinats pel Plan Nacional sobre Drogas.

3.- SURCO

Aquesta col·lecció recull documents breus sobre aspectes professionals en relació als serveis de benestar social.

- * No. 1 "La Supervisión en el trabajo Social" En castellà (exhaurit)

Autors: Rosa Domènech i Montserrat Colomer

2a. Edició a la premsa (Ed. Humanitas de Buenos Aires -Argentina-)

- * No. 2 "La animación: un nuevo estilo en Servicios Sociales" En castellà (exhaurit)

Autor: Jordi Mena

2a. Edició a la premsa (Ed. Humanitas de Buenos Aires -Argentina-)

- * No. 3 "La actuación compactada en los servicios de bienestar social" En castellà

Recopilació de les ponències presentades a les III Jornades d'INTRESS del mateix nom, celebrades a Madrid, l'octubre de 1989

4.- COLECCIO "FRONTISSA"

No. 1 Mètode treball en equip

Autora: Claudine Plenchetee-Brissonet

No. 2 "El maltractament dels infants" Prevenció i atenció del problema

Autors: David N. Jones i altres

No. 3 El Treball de Comunitat

Autor: Alan Twelvetrees

No. 4 L'Acolliment Familiar

Autors: Aleix Ripoll-Millet i Glòria Rubiol

No. 5 Treball de grup

Autor: Allan Brown

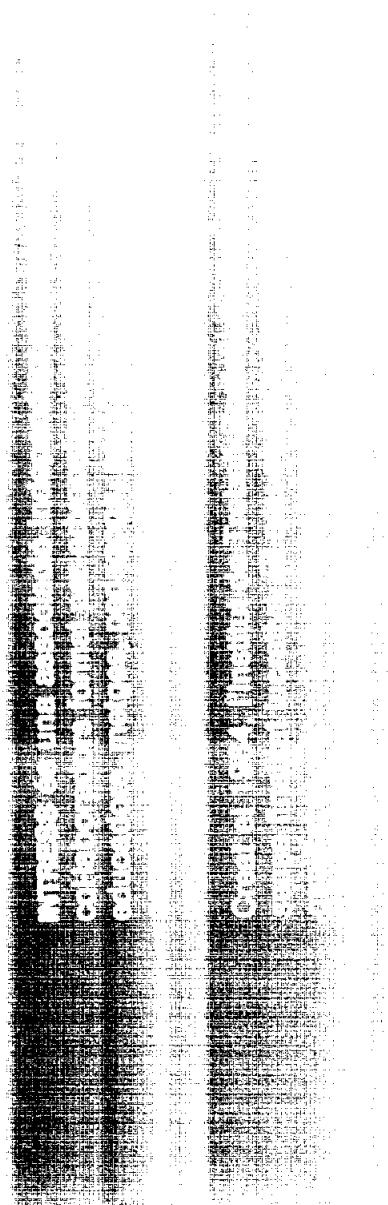
5.- QUADERNS TECNICS

1- Temari Sobre Treball Social i Serveis Socials
En castellà

18 temes adaptats a les proves de convalidació del
Títol de Diplomats en Treball Social (D.T.S.)

2- Documentació del Seminari Internacional En castellà

Sobre Desenvolupament Local a Àrees Urbanes Desfavoreïdes, Treball de Comunitat i Educació d'Adults. Barcelona 1989.

Formació

Cursos: INTRESS n'ofereix entorn de tres eixos bàsics:

- Direcció, organització i gestió de serveis de benestar social; planificació i avaluació.
- Metodologia de la intervenció social en l'atenció primària i en les temàtiques específiques de família, vellesa, drogodependències i disminució psíquica.
- Tècniques: com a suport i complement, tant de la direcció i gestió de serveis, com de la intervenció social: dinàmica de grups; animació sociocultural; entrevista; supervisió; treball en equip; tècniques creatives; habilitats interpersonals; conducció de reunions.

S'han realitzat uns quaranta cursos per any en les modalitats següents:

- L'oferta pròpia a les tres seus d'**INTRESS** (Barcelona, Madrid i Palma de Mallorca).
- Mitjançant contractes o convenis amb l'administració pública i amb entitats com col·legis professionals, empreses, etc.

Alguns d'aquests cursos es realitzen en la modalitat *d'in training service* per als professionals de les entitats i organismes.

Seminaris i jornades: Considerats com plataformes d'intercanvi entre professionals, els seminaris i

jornades d'**INTRESS** han abordat temes candents, innovadors i de futur sobre política social, organitzacions no governamentals, la gestió pública i la gestió privada, rehabilitació de barris, desenvolupament local i organització de serveis de benestar social.

INTRESS ha organitzat seminaris i jornades amb la col·laboració i el patrocini d'organismes de la Comunitat Europea, de l'Administració (estatal, autonòmica i local) i d'altres entitats (col·legis professionals, centres de formació local).

Han tingut lloc a Barcelona i a Madrid amb els temes següents:

- * Rehabilitació de barris (1986)
- * Indicadors d'avaluació (1986 i 1987)
- * Serveis socials en la perspectiva dels anys noranta (1987 i 1988)
- * Política de benestar social (1988)
- * Desenvolupament comunitari i educació d'adults (1989)
- * La intervenció compactada en els serveis de benestar social (1989)
- * Les ONGs en el camp social (1989)
- * Associacions de professionals i acció social (1990)

Consultoria

INTRESS compta amb un servei de consultoria dirigit a entitats i a professionals. Aquest servei, que ha assessorat diversos ajuntaments, altres entitats i professionals, ofereix: anàlisi de situacions, disseny de programes, seguiment de les realitzacions i avaluació de la seva execució.

Dins d'aquest servei cal destacar el programa d'assessorament sobre **informàtica** per als serveis de benestar social, que ofereix:

- Gestió de centres i programes de serveis socials (**Software específic**).
- Bases de dades documentals generals i en treball social.
- Guies informatitzades de recursos socials.
- Sistemes d'informació gerencial.
- Sistemes interactius d'informació als ciutadans.
- Formació del personal per a la posada en marxa de les aplicacions anteriors.

Recerca

Impulsar la recerca en l'àmbit del benestar social és un objectiu prioritari d'**INTRRESS**. La col·laboració de l'administració pública ha fet possible portar a terme els estudis proposats per **INTRRESS**. En els últims cinc anys s'han realitzat disset estudis que versen sobre les temàtiques següents: educadors en medi obert, joventut, política social de l'habitatge, treball i desenvolupament comunitaris, acolliment familiar, serveis socials, vellesa i drogodependències.

D'aquestes investigacions, sis són estudis comparats sobre diferents temes en diversos països d'Europa. Altres estudis, entre ells els mapes de serveis socials, han abastat àmbits geogràfics més reduïts.

Quatre estudis d'**INTRRESS** han estat publicats gràcies a la col·laboració del ministeri d'Afers Socials, la Generalitat de Catalunya i el Pla Nacional sobre Drogues. Tots els estudis poden ser consultats a les biblioteques de les seus d'**INTRRESS**.

Promoció i gestió de serveis

Dia a dia augmenta la intensitat de la tendència a la contractació externa de serveis públics com una forma adequada de respondre amb rapidesa i flexibilitat a situacions socials canviants i complexes. En aquesta línia, **INTRESS** ofereix als diferents nivells de l'administració pública la possibilitat de projectar i gestionar serveis de benestar social.

En els darrers anys, **INTRESS** ha gestionat i gestiona serveis en els àmbits següents:

Joventut

- Promoció de l'ocupació juvenil.
- Informació juvenil. Centres d'informació.
- Dinamització i animació sociocultural.

Serveis socials

- * Atenció primària: Atenció social bàsica i domiciliaria.
Programa d'educadors de família.
- * Serveis especialitzats: Albergos de transeunts.
Centre d'orientació sobre els drets de la dona i Casa per a dones maltractades.
Centre de rehabilitació psico-social per a malats mentals.

Promoció i intervenció comunitàries

- * Programes per a ancians.
- * Promoció social del poble gitano.

En el programa del ministeri d'Afers Socials amb càrrec al 0,5% de l'IRPF, **INTRISS** va crear l'any 1989 dos centres de formació ocupacional per a disminuïts psíquics a Barcelona i Lluçmajor (Mallorca). L'any 1990 s'han creat serveis per a infància (Barcelona i Palma de Mallorca) i per a ancians (Ferreries, Menorca) i es continuen els programes dels dos centres ocupacionals.

Realitzacions internacionals

Des de la seva creació, **INTRESS** ha tingut present la projecció cap a Europa i la dimensió europea del benestar social. L'interès i la realització d'estudis transnacionals així ho testimonien. En aquesta línia, **INTRESS** va fundar l'any 1989 el CEBSD (Combined European Bureau for Social Development). El CEBSD està constituït per entitats no governamentals d'Alemanya, Bèlgica, Espanya, França, els Països Baixos, Portugal, el Regne Unit i Suècia. La seva finalitat és estendre en l'àmbit europeu les activitats de les seves entitats membres relacionades amb el desenvolupament social. Ha organitzat seminaris internacionals sobre Desenvolupament Comunitari a Barcelona (1989), Porto (1990) i pròximament a Orebro, Suècia (1991).

Entre altres serveis, el CEBSD ofereix:

- * Consultoria per a projectes transnacionals.
- * Informació i connexions amb organitzacions i professionals d'Europa.
- * Assessorament sobre formació per al desenvolupament comunitari.
- * Organització de seminaris i de jornades internacionals.

El CEBSD té seus a Brussel·les, la Haia, Barcelona (**INTRESS**) i Orebro (Suècia).

INTRESS participa en la investigació patrocinada per la Fundació Europea per a la Millora de les Condicions de Vida i Treball (CEE) i realitzada en set ciutats d'Europa sobre el tema "Com afrontar el canvi econòmic i social a escala de barri" (1989-1991).

Publicacions

Per a la difusió d'aportacions teòriques i de realitzacions en el camp social, **INTRESS** publica cinc col·leccions de llibres i documents:

- Col·lecció "Documents de Serveis Socials": Conté material procedent de cursos i seminaris d'**INTRESS**. S'han publicat sis títols (set edicions): *Rehabilitación de Barrios, Indicadores de evaluación, Drogodependencias i ciències socials, Panoràmica dels serveis socials i del treball social, ¿Bienestar social en España?*. *Iniciativa social y Estado*.
- Col·lecció "Frontissa": En col·laboració amb l'editorial Pòrtic. Aporta bibliografia inèdita en el nostre país, traduccions o bé obres originals. Hi ha sis títols publicats: *Mètode de treball en equip, El maltractament dels infants, Treball de comunitat, L'acolliment familiar, Treball de grup, Envel·liment i serveis socials*.
- Col·lecció **INTRESS**. En aquesta col·lecció s'han editat dos estudis sobre drogodependències. És en premsa el llibre *Panoràmica de la discapacitació*, i en preparació altres títols.

-
- * Col·lecció "Surco". Documents breus. Tres títols: *La supervisión en trabajo social, La animación: un nuevo estilo de servicios sociales, La actuación compactada en los servicios de bienestar social.*
 - * *Quaderns tècnics. Série formada per documents no impresos: Seminario internacional sobre desarrollo local en áreas urbanas desfavorecidas; trabajo de comunidad y educación de adultos. Temari convalidació DTS.*

L'any 1990 **INTRESS** ha arribat a un acord amb l'editorial Humanitas de Buenos Aires per a l'edició conjunta de noves publicacions i de reedicions. Amb aquest projecte s'amplien les possibilitats de difusió de les publicacions d'**INTRESS** a l'àmbit llatinoamericà.

Referències:

Han dipositat a:

- Universitat Autònoma de Barcelona
- Madrid - Col·legi de Psicòlegs de Madrid
- Castilla-La Mancha - Diputació de Toledo
- Ayuntamiento de Córdoba - Gabinet Social, Justícia, Política Territorial, Sanitat i Seguretat
- Barcelona - Junta de Castilla-La Mancha
- Social de Ibiza y Formentera (Cònsol)
- Ministerio de Asuntos Sociales - Gobierno de España
- Vigo - Ayuntamiento de Palma de Mallorca

STAT I BENESTAR SOCIAL

Àleg:
ocietat Civil i Mercat

febrer de 1991

7a
star Social

lona

El desenvolupament de la contractació externa com a forma de gestió dels Serveis Públics de Benestar Social, juntament amb l'aparició de les iniciatives privades, tant des d'estructures associatives com empresarials, que presten també serveis al mateix àmbit, ens plantegen la necessitat de redefinir l'espai i les relacions de cada un dels agents que intervenen.

L'Administració, dintre els seus nivells local, autonòmic i central; la societat, tant els individus com les associacions i les empreses, com agents del món mercantil, són els tres interlocutors en joc.

Definir quines són les àrees de gestió de cada un d'ells, quina és la responsabilitat pública a la prestació i control dels serveis i quins són els espais de relació i diàleg entre ells són els objectius de les Jornades.

Polítics i tècnics de les Àrees de Benestar Social de l'Administració Local, Autonòmica i Central: Serveis Socials, Cultura, Educació, Joventut, Sanitat, Turisme, Treball i Consum, etc.

Associacions i Empreses de Serveis relacionades amb el Benestar Social.

17.00 *Panell i debat*

Sr. José Jiménez, APTS.

Sra. Teresa Ordino, Grup 5.

Sr. David Rosselló, Neó.

Sr. Enric Poch, IRES.

18.00 Descans.

18.30 **Taula rodona. Contractació Externa: Experiència dels últims anys.**

Sr. Tomàs Merin, Vice-Conseller d'Integració Social de la Comunitat Autònoma de Madrid.

Sr. Cèsar Galan, Director del Gabinet de la Ministra d'Afers Socials.

Sr. Santiago Gil, Director de Planificació i Seguiment d'Objectius de la Creu Roja.

Sr. Marià Fuertes, Cap de la Unitat Operativa d'Instal·lacions Esportives de l'Ajuntament de Barcelona.

Sra. Susanna Martín, Administradora General de Quinta de Salut de l'Aliança.

Sra. Pilar Sanahuja, Presidenta d'APAT.

Presideix:

Sr. Pau Servera, Gerent d'INTRESS-Balears.

Moderador:

Sra. Matilde Salas, Cap de Serveis, Projectes i Contractacions de l'ICASS.

10.00 **El finançament del Sector Públic i del Sector Privat.**

Ponència

Sr. Ignasi Torrents, Director General del Règim Econòmic de Serveis Socials del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya.

Presideix:

Sr. Jaume Colomer, Cap de la Direcció Superior de Centres de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

11.00 *Panell i debat*

Sr. Josep M.ª Ramírez, Unió Catalana d'Hospitals.

Sra. Remei Martínez, 1.ª Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

Sr. Ferran Orozco, Asociación Española de Empresas Socioculturales.

12.00 Descans.

12.30 *Presentació de les comunicacions*

Presideix:

Sr. Miquel Lumbierres, Coordinador de l'Àrea d'Afers Socials i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

16.00 **La contractació externa dels Serveis Personals.**

Ponència

Sr. Angel Rodríguez Castedo, Director General de l'INSERSO.

Presideix:

Sra. Amparo Porcel, Directora Tècnica de Formació d'INTRESS.

INTRESS-Barcelona
Pl. Catalunya, 9, 4rt. - 08002 Barcelona
Tel. (93) 302 66 12

INTRESS-Balears
Sant Bartomeu, 9, 2n. - 07001 Palma de Mallorca
Tel. (971) 71 50 29

INTRESS-Madrid
Lagasca, 125, 6è. D - 28006 Madrid
Tel. (91) 411 55 61

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA
Jaume I, 2 - 08002 Barcelona

INTRES
NATIONALE
BRIEFAL SOCIETY -
SOCIETY SOCIETIES

Amb la collaboració de:

16.00 **Ambits de gestió dels Sectors Públic i Privat.**

Ponència

Sr. Francisco Fernández Marugan, Economista, membre de la Comissió Executiva Federal del PSOE i Diputat.

Presideix:

Sr. Josep M.ª Rueda, Cap de la Secretaria Tècnica d'Afers Socials i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

17.00 *Panell i debat*

Sr. Xavier Mendoza, Professor del Departament de Política d'Empresa d'ESADE.

Sra. Pilar Malla, Secretària General de Càritas.

Sr. José Tous, Grup CGR.

Sr. Pedro Gómez, Grupo Seis-Animació.

18.00 Descans.

18.30 **Taula rodona. Gestió Pública i Gestió Privada de Serveis.**

Sra. Núria Carrera, Coordinadora de l'Àrea d'Activitats i Serveis de la Creu Roja de Barcelona.

Sr. Jordi Porta, Director de la Fundació Jaume Bofill.

Sr. Sergi González, Director Gerent Amb/Ambit.

Sra. Montserrat Garcia Treviño, Cap del Servei d'Atenció Primària de l'ICASS.

Sr. Manuel García Viso, FUNDESCO.

Presideix:

Sr. Antoni Vilà, Cap de Secció d'Administració de l'ICASS de Girona.

Moderador:

Sr. Santiago Carcar, diari «El País».

10.00 **Públic i Privat en el Marc de la Nova Europa.**

Ponència

Sr. Joan Cornet, Administrador General del Fons Estructural Europeu CEE.

Presideix:

Sra. Rosa Domènech, Presidenta d'INTRESS.

11.00 *Panell i debat*

Sr. Antoni Gómez, Consell Insular de Menorca - FEMP.

Sr. Jordi Estivill, President del Gabinet d'Estudis Socials.

Sr. Guillem Mora, Promocions.

Sr. Oriol Homs, CIREM.

12.00 Clausura.

Hble. Sr. Antoni Comas, Conseller de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Illtre. Sra. Eulàlia Vintró, Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona.

Sra. Rosa Domènech, Presidenta d'INTRESS.

Podran presentar-se comunicacions a totes les ponències. Aquestes comunicacions hauran de tractar sobre experiències concretes. El Comitè Organitzador escollirà les comunicacions que es llegeixin a la sessió destinada per aquest motiu, d'acord amb criteris d'adequació al tema de les ponències.

Hauran de tenir un màxim de 6 pàgines.

Sr. Jaume Colomer. Ajuntament de Barcelona.
Sra. Rosa Domènech. INTRESS.
Sr. Miquel Lumbierres. Ajuntament de Barcelona.
Sra. Amparo Porcel. INTRESS.
Sr. Josep M.ª Rueda. Ajuntament de Barcelona.
Sr. Pau Servera. INTRESS-Balears.
Sr. Antoni Vilà. Generalitat de Catalunya.

Sra. Núria Carrera. Creu Roja-Barcelona.
Sra. Rosa Domènech. INTRESS.
Sr. Jordi Estivill. Gabinet d'Estudis Socials.
Sr. Cèsar Galan. Ministeri d'Afers Socials.
Sr. Santiago Gil. Cruz Roja Española.
Sr. Miguel Laparra. EUTS Navarra.
Sr. José M.ª Martín Patino. Fundación Encuentros.
Sr. Xavier Mendoza. ESADE.
Sr. Enric Oltra. Ajuntament de Barcelona.
Sra. Amparo Porcel. INTRESS.
Sr. Jordi Porta. Fundació Jaume Bofill.
Sr. Toni Puig. IMAE.
Sr. Josep M.ª Ramírez. Unió Catalana d'Hospitals.
Sra. Matilde Salas. ICASS - Generalitat de Catalunya.
Sra. Pilar Sanahuja. APAT.
Sr. Albert Serra. INITS.
Sra. Pau Servera. INTRESS.
Sr. Joan Subirats. U. A. B.
Sr. Ignasi Torrents. Generalitat de Catalunya.

9.00 Recepció dels participants.

9.30 Inauguració

Hble. Sr. Antoni Comas, Conseller de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Iltre. Sra. Eulàlia Vintró, Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona.

Sra. Rosa Domènech, Presidenta d'INTRESS.

10.00 *Presentació del Document Marc de les Jornades*

Sr. Joan Subirats, Professor titulat en Ciències de l'Administració de la U. A. B.

Presideix:

Sr. Miquel Lumbierres, Coordinador de l'Àrea d'Affers Socials i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

11.00 Descans.

11.30 **L'estructuració de la societat: El Sector Públic i el Sector Privat.**

Ponència

Sr. Albert Serra, Director General de l'INITS.

Presideix:

Sra. Rosa Domènech, Presidenta d'INTRESS.

12.30 *Panell i debat*

Sr. Enric Oltra, Assessor Tècnic de la 3.ª Tinença d'Alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona.

Sr. Enric Arnanz, Iniciativas Culturales, S. L. i membre del Centre de Cultura Popular.

Iltre. Sra. Rosa Barenys, Diputada al Parlament de Catalunya.

Sr. Miguel Laparra, Professor de l'Escola Universitària de Treballs Socials de Navarra.

JORNADES: PÚBLIC-PRIV

Elements per al d
Administració, Sc

Barcelona, 13, 14 i 15 de f

Patrocinadors:

Generalitat de Catalunya
Departament de Bene

Ajuntament de Barc

Organització tècnica:

INTRES
INSTITUT DE
TREBALL SOCIAL I
SERVIS SOCIALS